JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
KATEDRA GEOGRAFIE
AKADEMICKÝ ROK: 2011/2012

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Přírodní památka Kuní hora v Novohradských horách - charakteristika, návrh ochrany a plánu péče

vedoucí práce:
Mgr. Jiří Rypl

zpracovala:
Jiřina Ferdová

České Budějovice, březen 2012

Prohlašuji, že jsem svoji bakalářskou práci vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů, literatury a dalších zdrojů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Podpis studenta:

Datum:

Poděkování:

Chtěla bych poděkovat především vedoucímu bakalářské práce Mgr. Jiřímu Ryplovi za odbornou pomoc při tvorbě bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat zaměstnancům Lesní správy Nové Hrady za hodnotné připomínky a cenné materiály.

FERDOVÁ, J. (2012): Přírodní památka Kuní hora v Novohradských horách - charakteristika, návrh ochrany a plánu péče. Bakalářská práce. Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, katedra geografie. 66 s.

ABSTRAKT

Cílem bakalářské práce je zpracovat plán péče pro lokalitu Kuní hora dle metodiky schválené 29. září 2004 pod č. j. M/100856/04, ve znění pozdějších předpisů. Úvodní část bakalářské práce je věnována důležitým faktům o Kuní hoře a možným opatřením jak zrealizovat plán péče o tuto přírodní památku. Dále je práce rozdělena do dvou větších částí. První část je věnována zpracování komplexní fyzicko-geografické charakteristice Kuní hory. V této části je obsažena: geologie, geomorfologie, klimatologie, hydrologie, pedologie, biogeografie, a ochrana přírody celé lokality. Po prostudování dostupných materiálů o této lokalitě bylo rozhodnuto pro sestavení návrhu plánu péče o přírodní památku Kuní hora. Bakalářská práce je doplněna o mapové přílohy, které jsou vytvořeny pomocí systému GIS. Nedílnou součástí bakalářské práce jsou fotografické přílohy, které autorka osobně pořizovala při terénních průzkumech.

Klíčová slova: Kuní hora, kryogenní mezoformy, Novohradské hory, plán péče

ABSTRACT

The aim of this work is to implement a plan of care for the site: Kuni Mountain, according to the methodology approved on the 29th September 2004 under No.M/100856/04, as amended. The introductory part of this work is devoted to important facts about Kuni Mountain and the possible measures to implement the plan of care for this natural monument. Further work is divided into two major parts. The first part is dedicated to processing the complex geophysical characteristics of Kuni Mountain. This section includes: geology, geomorphology, climatology, hydrology, soil science, biogeography, and conservation throughout the site. After studying the available material at the site, I decided to draft a management plan for the natural monument that is Kuni Mountain. This thesis is accompanied by map attachments that were created using GIS: An integral part of this thesis is the photographic attachments, which the author personally sourced in field surveys.

Keywords: Kuni mountain, cryogenic mesoform, Novohradské mountain, plan of care

OBSAH:

1. ÚVOD A CÍL PRÁCE 7
2. REŠERŠE LITERATURY 8
2.1. Literatura charakterizující Novohradské hory 8
2.2. Dokumentace o ochraně přírody a tvorbě plánu péče 9
3. METODIKA 11
4. POLOHA A VYMEZENÍ OBLASTI 14
5. HISTORIE KUNÍ HORY A BLÍZKÉHO OKOLÍ 15

6. FYZICKO-GEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA VYBRANÉHO ÚZEMÍ V NOVOHRADSKÝCH HORÁCH 16
6.1. Geologické poměry 17
6.2. Geomorfologické poměry 18
6.3. Klima 20
6.4. Hydrologické poměry 22
6.5. Půdní poměry 24
6.6. Biogeografie 26
6.6.1. Zoogeografie 26
6.6.2. Fytogeografie 27
6.7. Ochrana přírody a krajiny 28

7. PLÁN PÉČE O PŘÍRODNÍ PAMÁTKU KUNÍ HORA – NÁVRH NA VYHLÁŠENÍ 29

7.1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉM ÚZEMÍ 30
7.1.1. Základní identifikační údaje 30
7.1.2. Údaje o lokalizaci území 30
7.1.3. Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí 31
7.1.4. Výměra území a jeho ochranného pásma 32
7.1.5. Překryv území s jinými chráněnými územími 32
7.1.6. Předmět ochrany ZCHÚ 33
7.1.6.1.Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu 33
7.1.6.2.Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stavu 33
7.1.7. Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu 34
7.1.8. Cíl ochrany 34

7.2. ROZBOR STAVU ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉHO ÚZEMÍ S OHLEDEM NA PŘEDMĚT OCHRANY 35
7.2.1. Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů 35
7.2.2. Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti 38
7.2.3. Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy 39
7.2.4. Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch 39
7.2.4.1.Základní údaje o lesích 39
7.2.4.2.Základní údaje o útvarech neživé přírody 40
7.2.5. Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranářských zásahů do území a závěry pro další postup 41

7.3. PLÁN ZÁSAHŮ A OPATŘENÍ **42**
7.3.1. Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ **42**
7.3.1.1.Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání 42
7.3.1.2.Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území 43
7.3.2. Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností **43**
7.3.3. Zaměření a vyznačení území v terénu **43**
7.3.4. Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností **43**
7.3.5. Návrhy na vzdělávací využití území **44**
7.3.6. Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území **44**

7.4. ZÁVĚREČNÉ ÚDAJE **45**
7.4.1. Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací) **45**
7.4.2. Použité podklady a zdroje informací **45**
7.4.3. Seznam používaných zkratek **48**
7.4.4. Plán péče zpracoval **48**
7.4.5. Přílohy **48**

8. MOŽNOSTI REALIZACE PLÁNU PÉČE O PŘÍRODNÍ PAMÁTKU KUNÍ HORA **56**
9. ZÁVĚR **58**
10. SEZNAM POUŽÍVANÝCH ZDROJŮ **60**
11. SEZNAM POUŽÍVANÝCH ZKRATEK **64**
12. SEZNAM MAPOVÝCH A FOTOGRAFICKÝCH PŘÍLOH **65**

1. ÚVOD A CÍL PRÁCE

V dubnu 2011 si autorka vybrala na katedře geografie Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích téma: Přírodní památka Kuní hora v Novohradských horách - charakteristika, návrh ochrany a plánu péče. Hlavními impulsy k výběru tohoto tématu byly zajímavé přednášky o fyzické geografii ČR a silný vztah k přírodě.

Kuní hora se nachází v severovýchodní části Novohradských hor. Kuní hora, stejně jako celé Novohradské hory, je dodnes lidmi téměř nedotčená a málo poznaná. Důvodem je vyhlášení pohraničního pásma v 50. letech minulého století. Samotné Novohradské hory jsou jen přírodním parkem, ovšem podle všech zjištěných informací si tato krajina zaslouží vyšší stupeň ochrany.

Kuní hora je významnou lokalitou, především pro svůj geologický a geomorfologický fenomén – sruby, exfoliační klenby, kamenná moře či ojedinělé skalní mísy, ovšem i pro nezaměnitelnou přírodu a hojné zastoupení ohrožených druhů rostlin a živočichů.

I přesto je dodnes Kuní hora pouze součástí Přírodního parku Novohradské hory. V roce 2010 byla zařazena mezi C-geologicky významné lokality, tento stupeň ochrany vyhlašuje Česká geologická služba. Žádný jiný stupeň zatím nebyl vyhlášen. Významných lokalit, jako je Kuní hora, se v Novohradských horách nachází hned několik, např. Kraví hora, Myslivna, či hora Vysoká.

Cílem této práce je vytvořit návrh plánu péče o přírodní památku Kuní hora. Tento plán péče by mohl posloužit jako podklad pro orgány státní správy (Krajský úřad v Českých Budějovicích) či Agenturu ochrany přírody a krajiny České republiky.

2. REŠERŠE LITERATURY

Literaturu, která byla použita v bakalářské práci, lze rozdělit do dvou hlavních částí. První část zahrnuje veškerou literaturu, která se zabývá fyzicko-geografickou charakteristikou Novohradských hor, respektive Kuní hory. Druhá část se věnuje ochraně přírody a tvorbě plánu péče. Převážně se jedná o literaturou českou, menší podíl tvoří literatura anglická.

2.1. Literatura charakterizující Novohradské hory

Krajinu Novohradských hor a Novohradského podhůří popisuje Kubeš (2004). Tato publikace vznikla na katedře geografie v Českých Budějovicích a věnuje se komplexním fyzicko-geografickým složkám této krajiny. Touto krajinou se také zabývá rozsáhlá publikace od Kolektiv, která vyšla v nakladatelství Baset (2006). Tato publikace popisuje nejen fyzicko-geografické složky Novohradských hor, ale je doplněna i o historii, zemědělství, průmysl, dopravu a život obyvatel v této lokalitě. Tyto dvě publikace mají velmi podobnou fyzicko-geografickou část, která je složena z jednotlivých kapitol, ke kterým se vždy vyjadřují odborníci na danou problematiku. Dalšími autory, kteří se zabývali přírodními poměry této krajiny, jsou Nekovář, Chábera a Kučera (1972).

Geologické a geomorfologické poměry byly čerpány především od Chábera (1982, 1985, 1998), který ve svých publikacích popisuje neživou přírodu: geologický vývoj a geologické zajímavosti, geomorfologii a udává přesný přehled horopisu a vodopisu jižních Čech. Další informace byly nalezeny v publikaci od Demek, Mackovčin (1987, 2006), popisující geomorfologické jednotky na území Čech, která je doplněna podrobnou mapou. Dále je v této publikaci podrobný lexikon všech významných pahorků, vrchů, hor či nížin na našem území, u kterých vždy lze nalézt základní informace o poloze, nadmořské výšce, stupni ochrany či rostlinném pokryvu atd. Geologickou charakteristikou Novohradských hor se dále zabývá Pavlíček (2004, 2006). Nejvýznamnějšími geomorfologickými lokalitami v Novohradských horách a mezoformami periglaciálního zvětrávání této lokality se zabýval Rypl (2005, 2007).

Klimatickými poměry se zabývá Tolasz (2007), který ve své publikaci popisuje jednotlivé klimatické faktory a vlivy atd. Tato publikace je rozšířena o mapové přílohy, které byly velmi cenné pro tvorbu této práce. Podnebím se dále zabývá Křivancová, Vavruška a Tolasz (2004, 2006).

Hydrologické poměry popisuje Vlček (1984). Tento lexikon uvádí všechny vodní toky a nádrže na území ČSR. Podrobně je zde uvedeno, kde vodní tok pramení, ústí, jaké je jeho délka toku, průměrný průtok, plocha povodí a jeho vodohospodářský význam atd. Charakteristikou povodí řek, odtokovým procesům či hydrologickým stanicím se věnoval Lett (2004, 2006).

Půdními poměry se zabývá Tomášek (2000). Tento autor se ve své publikace zabývá výzkumem půd, půdní biologií, druhy a typy půd. Pedogeografickou polohou, půdními typy a kvalitou půd Novohradských hor se také zabýval Šefrna (2004, 2006).

Biogeografické poměry popisuje Culek (1995). Věnuje se nejen biogeografickému členění, ale i ekosystémům atd. Těmto poměrům se dále věnuje Soldán, Matoušková (2004, 2006).

2.2. Dokumentace o ochraně přírody a tvorbě plánu péče

Pro návrh plánu péče pro Kuní horu byl zásadní zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. V tomto zákoně můžeme nalézt vše, co je účelem zákona a jeho ochrany, vymezení pojmů a především, co se rozumí pod pojmem ZCHÚ, kam lze zařadit národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky. Dále se tento zákon v jednotlivých hlavách věnuje velmi podrobně každé ZCHÚ zvlášť (vymezení, členění, ochranná pásma, atd.).

Dále byla pro moji bakalářskou práci důležitá vyhláška č. 60/2008 o plánech péče, označování a evidenci chráněných území vydaná Ministerstvem životního prostředí. Tato vyhláška se věnuje obsahu plánů péče o jednotlivé kategorie ZCHÚ a postupu jejich zpracování. Cenné informace poskytla i metodika Osnova plánů péče o národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky a jejich ochranná pásma. Tato osnova byla vypracována dle ustanovení § 38 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění a vyhlášky č. 60/2008 Sb.

Pro lokalitu Kuní hora byla nezbytným zdrojem i metodika Zásady kategorizace maloplošných zvláště chráněných území a metodika vyhlašování zvláště chráněných území v kategorii přírodní rezervace a přírodní památka (verze 1, k 1. 9. 2009). Tyto zásady kategorizace upravuje především zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dle těchto paragrafů 33, 36 a 78) a vyhláška č. 60/2008 Sb. Důležitým zdrojem byla vyhláška

č. 395/1992 Sb., Zásady pro kategorizaci chráněných území na základě managementu (2001) , kterou vydalo Ministerstvo životního prostředí. Dále publikace, která je o ochraně přírody a tvorbě plánu péče: Ochrana přírody a krajiny I. Číhař (1998).

3. METODIKA

Po výběru tématu bakalářské práce následovalo seznámení se zájmovou lokalitou Kuní hora. Lokalitu navštívila autorka spolu s vedoucím bakalářské práce, který jí podal podrobný výklad o tvarech mrazového zvětrávání, která se vyskytují jak na Kuní, tak i na Kraví hoře. O měsíc později sama navštívila lokalitu Kuní hora, kde nafotila všechny důležité geomorfologické tvary, které se zde vyskytují.

Poté následovalo studium doporučených publikací a posléze i čerpání z internetových zdrojů. Při samotné tvorbě bylo nahlíženo do bakalářské práce (MARTANOVÁ, 2011) a diplomové práce (KADUBEC, 2007) mých předchůdců z Jihočeské univerzity, kteří se touto lokalitou také zabývali. Bakalářská práce je rozšířena o mapové přílohy, historii tohoto území, dotační programy, kterými lze tento plán uskutečnit. Kvůli získávání informací o historii a lesním hospodářství bylo nutné ještě několikrát navštívit zájmovou lokalitu a Lesní správu Nové Hrady. Na Lesní správě Nových Hradů mě odkázali na Milana Koželuha, který se posledních deset let zabývá krajem Novohradských hor a to především vrcholy Kuní, Kraví a Vysoká. Dále mě na Lesní správě odkázali na Otu Adama, který spravuje honitbu Kraví hora. Při terénních průzkumech byly vlastnoručně pořizovány fotografie, které doprovází celou bakalářskou práci.

Nejprve je v práci popisována poloha a vymezení oblasti Kuní hory. V kapitole historie Kuní hory a blízkého okolí je popisována i historii Dobré Vody a Starých Hutí, které se nachází v těsné blízkosti. V této kapitole je dále popisováno lesní hospodářství v minulosti i současnosti a vlastnické vztahy.

Dále je bakalářská práce rozdělena na Fyzicko-geografickou charakteristiku území Kuní hory a na samotný Plán péče o přírodní památku Kuní hora – návrh na vyhlášení.

Fyzicko-geografická charakteristika je zpracována pro potřeby této práce, zahrnuje geologické a geomorfologické poměry, klima, hydrologické poměry, půdní poměry, biogeografii (zoogeografie a fytogeografii) a také ochranu přírody a krajiny v oblasti Kuní hory.

Po vypracování první části byl prostudován zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon popisuje dané pojmy, jako např. zvláště chráněné území (dále jen ZCHÚ), či národní parky (NP), chráněné krajinné oblasti (CHKO), národní přírodní rezervace (NPR), přírodní rezervace (PR), národní

přírodní památky (NPP), a v neposlední řadě přírodní památky (PP). Tento zákon seznámil autorku dopodrobna i s ochrannými pásmy atd. Neméně důležité bylo studium vyhlášky č. 60/2008 Sb. o plánech péče, označování a evidenci chráněných území, která jsou vydaná Ministerstvem životního prostředí.

Pro samotné zpracování plánu péče byla důležitá metodika „Osnova plánů péče o národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky a jejich ochranná pásma.“ Tato osnova je dána ze zákona dle ustanovení § 38 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění a vyhlášky č. 60/2008 Sb. Dle tohoto zákona je návrh plánu péče rozdělen do 4 kapitol:

- ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉM ÚZEMÍ
- ROZBOR STAVU ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉHO ÚZEMÍ S OHLEDEM NA PŘEDMĚT OCHRANY
- PLÁN ZÁSAHŮ A OPATŘENÍ
- ZÁVĚREČNÉ ÚDAJE

V kapitole Základní údaje o zvláště chráněném území je osm podkapitol. Tato kapitola seznamuje se základními identifikačními údaji, lokalizací zájmového území, co je předmětem či cílem vyhlášení plánu péče. V této kapitole se dále nachází pět tabulek. Tyto tabulky byly vypracovány pomocí webových stránek Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního (http://www.cuzk.cz), kde byla zjištěna výměra území a výměra ochranného pásma. Dále bylo zjišťováno, kdo je vlastníkem těchto parcel a zda není toto území v překryvu s žádnými jinými chráněnými územími, Evropsky významnými lokalitami (EVL) či právnickými osobami (PO). Tabulky (Tab. 05, 06) byly vypracovány pomocí diplomové práce Kadubec (2007). V těchto tabulkách je zpracován předmět ochrany, tedy všechny geomorfologické tvary, které se na Kuní hoře nachází.

Druhá kapitola Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany obsahuje stručnou charakteristiku tohoto území. V první podkapitole je stručně popsána geologie, geomorfologie, klima, hydrologie, půdní poměry, biogeografie. Další podkapitola se věnuje historii využívání tohoto území, pozitivním či negativním vlivům lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti. Je zde popsána ochrana přírody, lesní hospodářství, zemědělské hospodaření, myslivost a rekreace a sport. Informace, které jsou v této podkapitole uvedeny, byly zjišťovány na Krajském ředitelství Lesů ČR v Českých Budějovicích, dále velmi cenné informace byly poskytnuty na Lesní

správě Nové Hrady. Na Lesní správě v Nových Hradech byly získány základní údaje o lesích, současná skladba lesa, a zastoupení lesních typů. V této kapitole jsou dopodrobna zpracovány údaje o útvarech neživé přírody dle Kadubec (2007) a zhodnocení výsledků předchozí péče a ochranářských zásahů do území.

Třetí kapitola se věnuje plánům zásahů a opatřením. Jsou zde vytyčeny všechny činnosti, které by autorka v navrhované přírodní památce a jeho ochranném pásmu nedoporučovala či zakázala. Dále je tato kapitola doplněna o návrhy, které by byly doporučovány (např. změna vyznačení pěší trasy či zavedení a instalace informačních tabulí atd.) Dále jsou zde navrhována geodetická zaměření a další.

V poslední kapitole tohoto návrhu plánu péče je tabulka Tab. 11, která se zabývá předpokládanými orientačními náklady, které by hradil orgán ochrany přírody. Dále jsou jen uvedeny použité podklady, zdroje informací, seznam mapových příloh, používaných zkratek, přílohy a kdo plán péče zpracoval.

Po zpracování návrhu plánu péče byla tato práce ještě doplněna o jednu kapitolu: Možnosti realizace plánu péče o přírodní památku Kuní hora. Tyto informace byly dohledány na webových stránkách http://dotace.nature.cz. Tyto stránky, které spravuje Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, podrobně seznamují s finančními nástroji péče o přírodu a krajinu. Je to průvodce všemi dotačními programy, které podporují péči o přírodu a konkrétně seznamuje s tím, kdo může být žadatelem, kolik činí příspěvek atd.

V březnu byly zpracovány mapové přílohy, především pro lepší zobrazení fyzickogeografické charakteristiky. Tyto mapy jsou zpracovány prostřednictvím mapového portálu http://geoportal.gov.cz. Tyto stránky Národní geoportálu INSPIRE poskytují celý seznam služeb a dat pro další softwarové aplikace. V mém případě se jednalo o software ArcGIS 9.1. v licenci ArcView. Prostřednictvím tohoto mapového portálu byly zpracovány mapové přílohy Obr. 02 a 03. Mapová příloha Obr. 01 byla zpracována prostředním ArcČR, a Obr. 04 prostřednictvím DIBAVOD. DIBAVOD je Digitální báze vodohospodářských dat. Další mapové přílohy, které se týkaly návrhu plánu péče, jsou tvořeny prostřednictvím Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního, kde bylo využito dat z mapového serveru Marushka.

4. POLOHA A VYMEZENÍ OBLASTI

Kuní hora (925 m n. m.) se nachází v Jihočeském kraji, a je vzdálená 1,5 km jihozápadně od obce Hojná Voda. Kuní hora spadá do katastrálního území Staré Hutě u Horní Stropnice. Staré Hutě je pouze osada, část obce Horní Stropnice. Horní Stropnice patří pod obec s pověřeným obecním úřadem Nové Hrady, dále pod obec s rozšířenou působností Trhové Sviny a do okresu České Budějovice. Dle údajů z GPS se Kuní hora nachází na souřadnicích 48°43'34" s.š. a 14°42'16" v. d.

Kuní hora patří mezi nejvýznamnější vrcholy Žofínské hornatiny spolu s Kraví horou (925 m n. m.) a horou Vysokou (1 034 m n. m.). Těmto třem dominantám se také říká tzv. Dobrovodská skupina. Tyto tři vrcholy Dobrovodské skupiny jsou nejvíce patrné z Novohradského podhůří, protože jsou na severu odděleny vysokým zlomovým svahem vysokým cca 300 m. Kuní hora je nejzápadnějším a nejnižším vrcholem této Dobrovodské skupiny.

Z geomorfologického hlediska Kuní hora spadá do celku Novohradských hor (IB–3), dále do podcelku Pohořské hornatiny (IB–3A) a okrsku Žofínská hornatina (IB–3A–2).

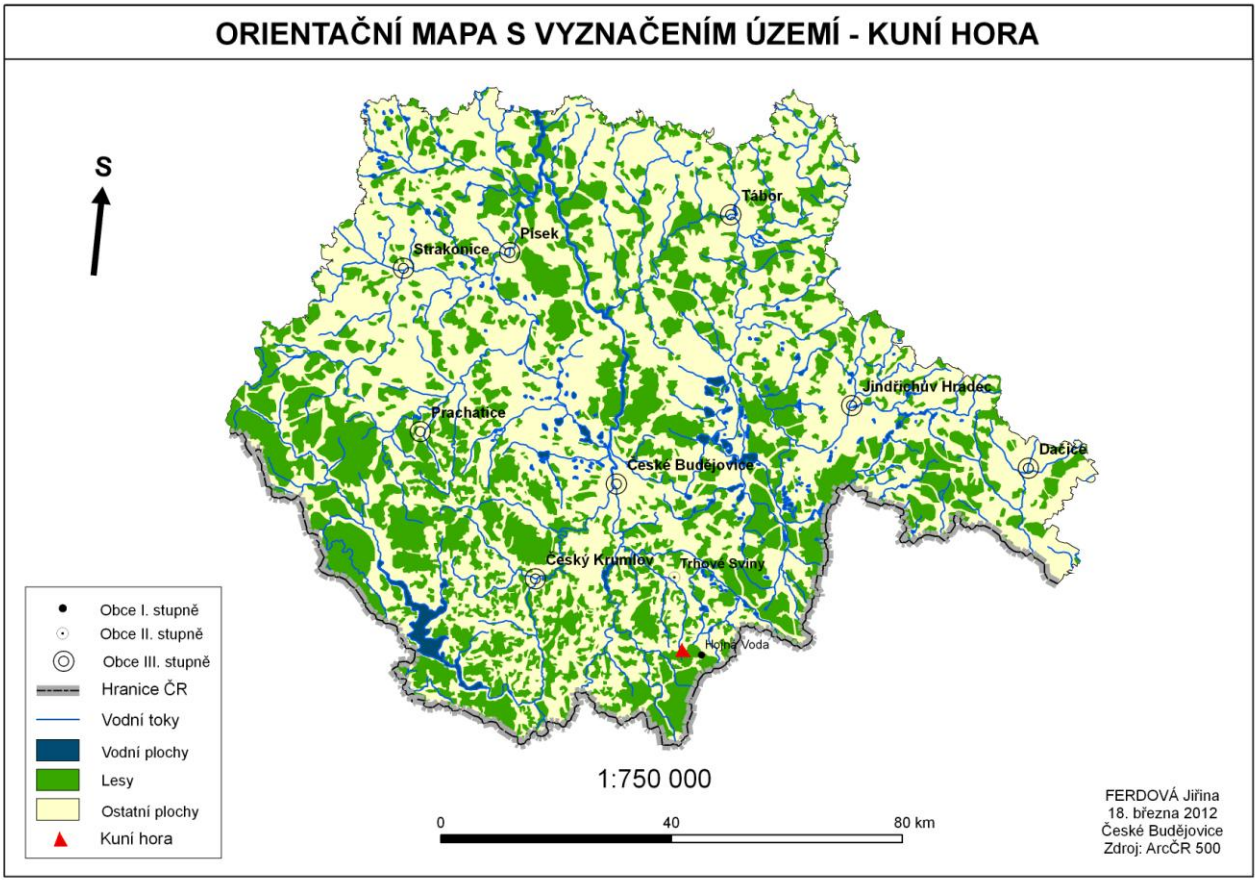

Obr. 01.: Orientační mapa s vyznačením území – Kuní hora

5. HISTORIE KUNÍ HORY A BLÍZKÉHO OKOLÍ

Kuní hora byla původně nazývána Schreiberberg. Tento název byl počeštěn na Písařku. Název Písařka je dodnes používán ve starých lesnických mapách. Název Kuní hora byl vymyšlen pro turisty, bohužel není známo kým a kdy. Vedle Kuní hory se nachází Kraví hora, původně Kamenná hora (německy Kühberg). Tato hora byla v minulosti stejně jako hora Kuní spásána dobytkem, i to je možným vysvětlením pro její současný název. Třetí vrchol Dobrovodské skupiny je hora Vysoká, která je odvozena od německého názvu Hochwald.

Až do roku 1945 na území Hojné Vody a blízkého okolí žila většina obyvatel německé národnosti, více než 90%. Po odsunu zde zůstalo jen 13 německých rodin a více jak 100 neobydlených domů bylo srovnáno se zemí. Z pohraničního pásma byla Hojná Voda vyňata až v roce 1957, a následně byla tato oblast doosidlována Maďary a především Rumunskými Slováky, kteří dodnes tvoří většinu obyvatel. Dnes zde žije 90 stálých obyvatel a vesnice čítá 48 domů. Z velké části jsou to rekreační chalupy.

Hojná Voda byla v minulosti známá jako osada Lugek (ze staroslověnštiny Výhled). Osada zpustla a časem byla opuštěna. Roku 1553 sem Vilém z Rožmberka přivedl 26 dřevařů, a vesnice byla po něm pojmenována - Vilémova Hora. Za současný název Hojná voda vděčí obec Františku Palackému (1798 – 1876), který její název odvodil od místní hojivé vody. Hojnou Vodu si oblíbil také Zikmund Winter (1846 – 1912), který zde trávil letní měsíce celkem po 17 roků a napsal v této obci svůj nejznámější román Mistr Kampanus.

Dle Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního spadá Kuní hora do katastrálního území Staré Hutě u Horní Stropnice (osada má 13 trvale žijících obyvatel a 23 domů). Toto katastrální území spadá pod Lesní správu Nových Hradů. Původními majiteli Panství Nové Hrady byli až do roku 1378 páni z Michalovic. Dalšími vlastníky byli Rožmberkové. Roku 1620 získal panství francouzský baron Buquoy z hrabství Artois. V roce 1945 byl jeho majetek zkonfiskován podle Benešových dekretů. Od tohoto roku patří lesy Kuní hory Českému státu.

Vrcholy Kuní hory byly dříve pouhé skály, které byly porostlé jalovcem. Na všech svazích kromě jižního vrcholu se nachází lesní porosty již více než 150 let. Převážně smrková monokultura s příměsí listnatých stromů (buk, javor klen, atd.) Jižní vrchol byl využíván jako pastvina až do 60. let 20. století, poté zde byla vysázena 100% smrková

monokultura. To souvisí s odsunem Němců, rumunští Slováci zde již neměli zájem o pastviny a chov dobytka. Původní dřevinou byl ve vyšších polohách smrk a v nižších polohách borovice s příměsí listnatých lesů, které se ovšem díky vysokému stavu jelení zvěře nezmlazovaly. Stavy jelení zvěře byly nejvyšší v 60. letech minulého století.

Na začátku 20. století ubývala kvalifikovaná pracovní síla a celkově úroveň péče o lesy klesala. Probíhal zde hospodářský způsob pasečný (holoseče, prosvětlování porostů, atd.). Od 60. let se místní lesní hospodáři snaží o pěstování smíšených lesů s přirozenou obnovou lesních porostů. Na konci 20. století zde bylo prováděno odvodňování (meliorace), kvůli nadměrnému zamokření půd, které vznikalo díky sněhovým kalamitám.

Toto území patří do revíru Hojné Vody a honitby Kraví hora. V roce 2007 zde způsobila obrovské škody větrná bouře Kyrill, která dosáhla až 216 km/h. Na Kuní hoře padlo až 2 000 kubíků dřeva.

6. FYZICKO-GEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA VYBRANÉHO ÚZEMÍ V NOVOHRADSKÝCH HORÁCH

6.1. Geologické poměry

Na geologický vývoj Novohradských hor mělo vliv variské vrásnění, které sahá do období konce prvohor. Masiv byl ovlivněn orogenezí dunajskou a následně kadomskou a byla ukončena orogenezí hercynskou. Dnešní podoba Novohradských hor sahá do období konce třetihor. Na přelomu druhohor a třetihor došlo k vyklenutí ze zarovnaného povrchu České vysočiny. Před zdvihem byla nadmořská výška 300 – 500 m n. m. Poté vlivem saxonských tektonických pohybů došlo k rozlámání reliéfu v jednotlivé kry. Podobný vývoj probíhal i v oblasti Šumavy a Českomoravské vrchoviny (CHÁBERA, 1972). K dalším geologicky významným změnám došlo v období starších čtvrtohor, kdy převládalo chladné podnebí a střídavé tání a mrznutí způsobilo rozlámání skal a začala se tak tvořit kamenná moře (PAVLÍČEK, 2004).

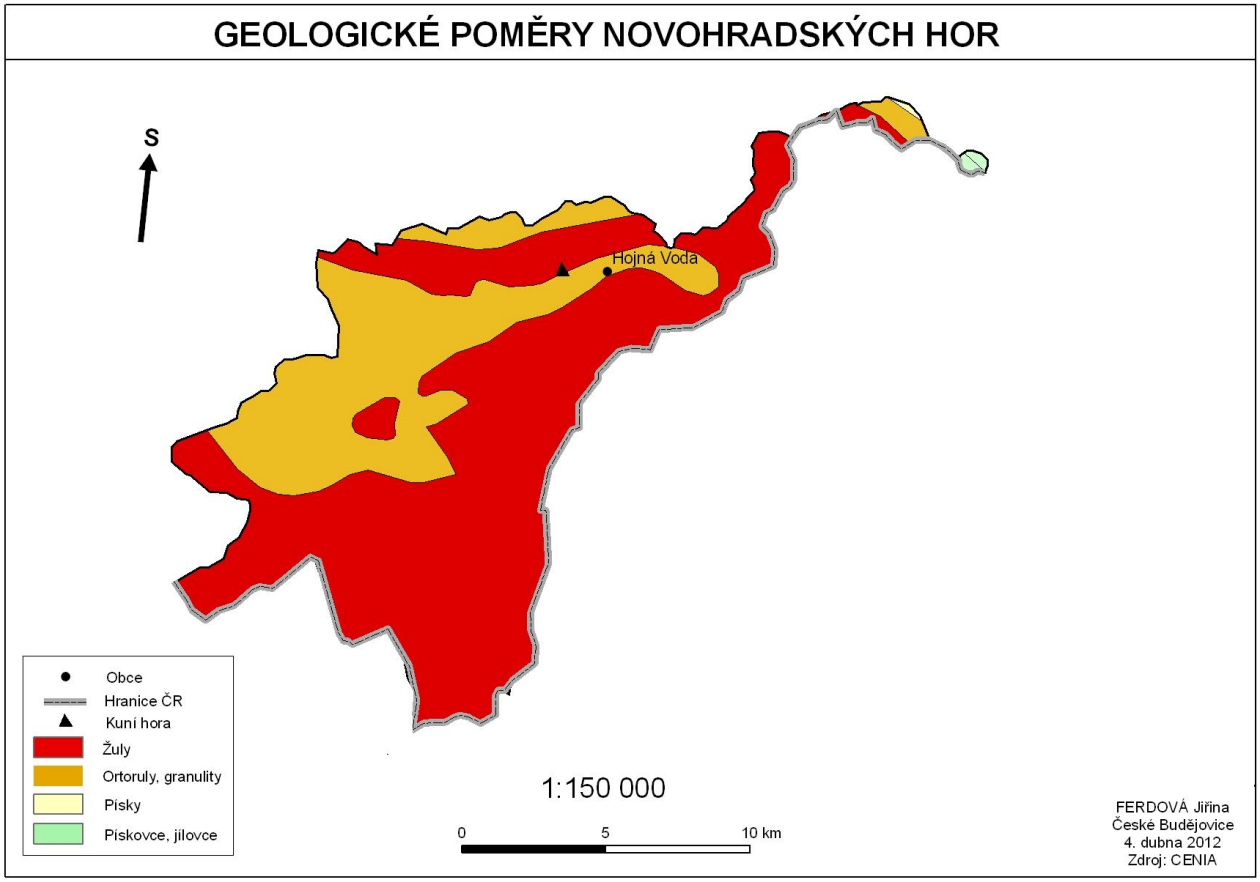

Obr. 02.: Geologické poměry Novohradských hor

Novohradské hory, jak dále uvádí Pavlíček (2004), jsou součástí šumavské větve moldanubika, konkrétně patří do jižní části masivu moldanubického plutonu. Z hornorakouské Waldviertel do Čech zasahuje masiv vyvřelých hornin žulového charakteru. Tento masiv je tvořen krystalickými horninami - žulami, rulami a granitoidy všech přechodových typů. V Novohradských horách se nachází 3 různé typy granitoidů – weinsberský, číměřský a mrákotínský typ. V téměř celých Novohradských horách a tedy i v oblasti Kuní hory je nejvíce zastoupena středně zrnitá porfyrická biotická žula weinsberského typu. Tento skalní podklad je nejvíce rozšířen v jižní, střední a východní části Novohradských hor. Středně zrnitá porfyrická biotická žula weinsberského typu je typická balvanovitou a lavicovitou odlučností. Tato žula je šedá až tmavošedá, a je tvořena křemenem, biotitem, oligoklasem, andesinem (An27-30), který převládá nad K-živcem. K-živec je nápadnou složkou horniny, o velikosti 2-8 cm, výjimečně až 12 cm, s drobnými tabulkovitými krystaly plagioklasu.

6.2. Geomorfologické poměry

Dle geomorfologického členění (viz Tab. 01) patří Novohradské hory do hercynského systému, subsystému hercynského pohoří, provincie České vysočiny, dále Šumavské subprovincie, a oblasti Šumavské hornatiny, která se dále dělí na 4 celky – Šumava, Šumavské podhůří, Novohradské hory a Novohradské podhůří.

Tab. 01.: Geomorfologické členění Novohradských hor

Oblast	Celek	Podcelek	Okrsky	Podokrsek
Šumavská hornatina	Šumava			
	Šumavské podhůří			
	Novohradské hory	Pohořská hornatina	Leopoldovská vrchovina	
			Žofínská hornatina	Pohořská kotlina
		Jedlická vrchovina		
	Novohradské podhůří			

Zdroj: upraveno dle Demek, Mackovčin (2006)

Novohradské hory jako geomorfologický celek mají, jak uvádí Demek, Mackovčin (2006), dle systému geomorfologického členění reliéfu České republiky, toto označení IB–3. Podrobnější označení pro oblast Kuní hory je IB–3A–2. Celek Novohradské hory se dále dělí na 2 významné podcelky, kterými jsou Pohořská hornatina (IB –3A) a Jedlická vrchovina (IB–3B). Kuní hora tedy spadá do Pohořské hornatiny, která tvoří větší část

celku Novohradské hory. Pohořská hornatina se dále dělí na 2 okrsky – Leopoldovskou vrchovinu (IB–3A–1) a Žofínskou hornatinu (IB–3A–2), kde se nachází i Pohořská kotlina (IB-3A-2-1).

Novohradské hory, jak dále uvádí Rypl (2004), se nachází jak na české, tak i na rakouské straně hranic. Novohradské hory v České republice mají rozlohu 162 km^2. Mezi nejvyšší vrcholy Novohradských hor v Čechách patří hora Kamenec (1 072 m n. m.), dále Myslivna (1 040 m n. m) a Vysoká (1 034 m n. m.). Novohradské hory jsou zajímavé tím, že jsou od Novohradského podhůří odděleny na severu zlomovými svahy např. Kraví hora. Nejvýznamnější vrcholy Žofínské hornatiny jsou hory Kraví (953 m n.m) a Kuní (925 m n. m). Tyto dvě hory se svažují do Stropnické pahorkatiny (IB – 4B).

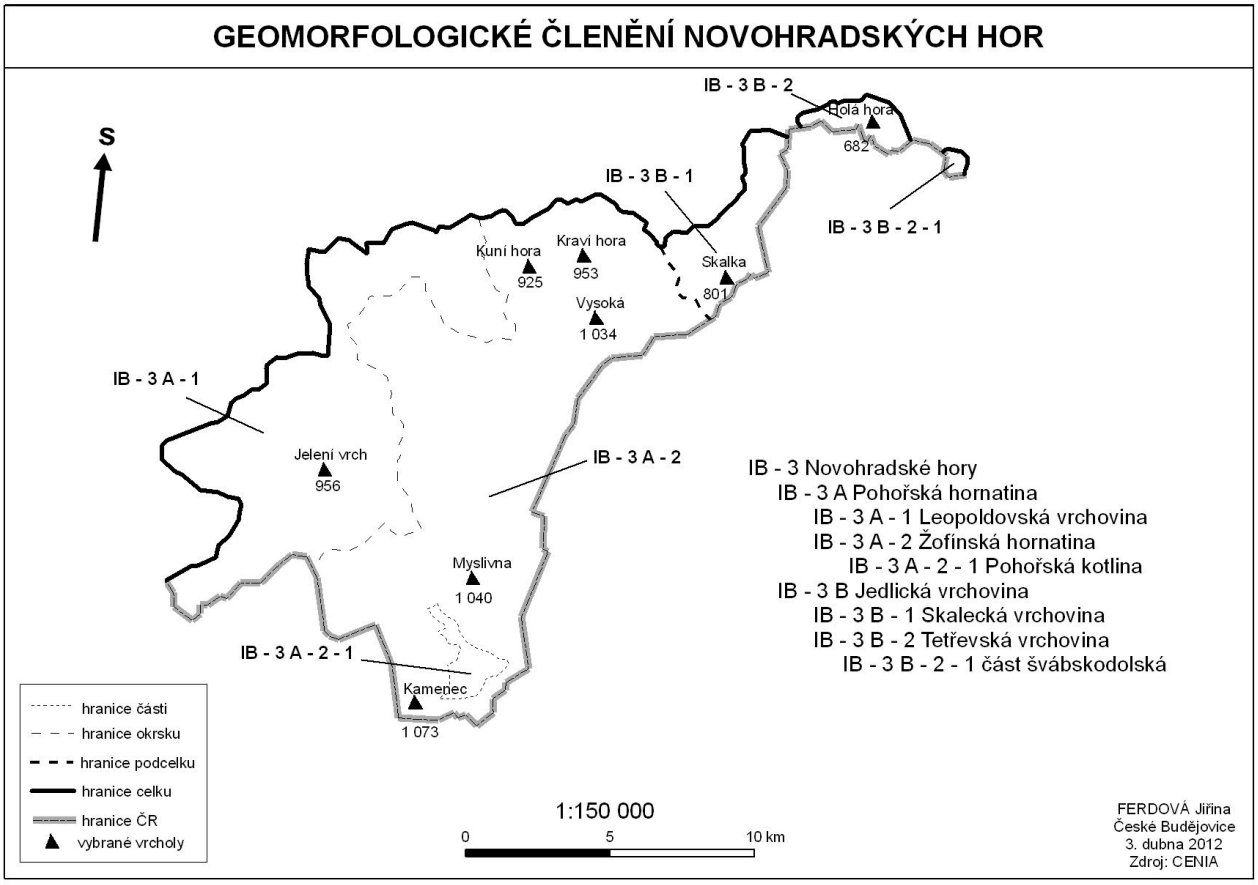

Obr. 03.: Geomorfologické poměry Novohradských hor

Reliéf Novohradských hor se začal utvářet pozvolna v třetihorách – tzv. období saxonské tektoniky. V tomto období docházelo postupně ke změně klimatických podmínek, což mělo značný vliv na formování reliéfu a dále v období pleistocénu, kdy se vystřídala doba ledová a meziledová, která zapříčinila převahu vnějších

geomorfologických sil – především mrazu, který postupně přetvářel reliéf. Prostřednictvím periglaciálního zvětrávání začaly vznikat mrazové sruby, které byly vysoké až několik desítek metrů. Tyto sruby vytvářely např. kryoplanační terasy nebo kryoplanační plošiny. Dále můžeme v oblasti Novohradských hor nalézt tory nebo skalní hradby. Vlivem soliflukce zde začaly vznikat také kamenná moře a kamenné proudy (Rypl, 2006).

Kuní hora, jak uvádí Rypl (2004) a Kadubec (2007), je nejzápadnějším a nejnižším vrcholem tzv. Dobrovodské skupiny. Kuní hora má kuželovitý půdorys a je tvořena dvěma vrcholy, které mají zaoblený tvar a jsou položeny na hřbetu o délce 430 m od severu k jihu. Severní vrchol je nižší (900 m n. m.), na jeho severovýchodní straně se nalézá nejprudší svah (až 140 m převýšení), a tento vrchol je tvořen kryoplanační plošinou o velikosti 250 m^2. Jižní vrchol Kuní hory o nadmořské výšce 925 m n. m., má ze všech stran kromě západu sklon svahu větší než 20º. I na jižním vrcholu Kuní hory se nachází kryoplanační plošina, o velikosti 130 x 80 m (10400 m^2) ve směru západ – východ. Kuní hora je vzácná nejen pro svou exfoliační klenbu, ale i pro šest skalních mís, které se zde nacházejí.

6.3. Klima

Podnebí Novohradských hor, jejíž součástí je Kuní hora, má charakter přechodného středoevropského typu, což znamená, že je vyvážená kontinentalita s oceanitou. Klima Novohradských hor je podmíněno hned několika významnými faktory. Jako každá lokalita je i Kuní hora ovlivňována vzdáleností od oceánu, orografií, zeměpisnou šířkou či globální cirkulací. Ovšem pro tuto oblast je specifické to, že se nachází v těsné blízkosti Šumavy, ale i nedaleko Alp. Novohradské hory se nachází v tzv. srážkovém stínu Šumavy, což významně ovlivňuje především úhrny srážek. Především v zimních měsících při silnějším jihozápadním či jižním proudění vzduchu sem doléhá fén z Alp, který způsobuje vyšší teplotu vzduchu, rozpouštění oblačnosti a srážek. Oproti tomuto proudění je pravým opakem proudění ze severu, které sem doléhá především v teplejších měsících, které má za následek vyšší úhrny srážek (KŘIVANCOVÁ, VAVRUŠKA, TOLASZ, 2006).

Novohradské hory patří do chladné oblasti CH7, která je charakterizována jako oblast s chladným, vlhkým, velmi krátkým až krátkým létem. Přechodné období je dlouhé, s mírně chladným jarem a mírným podzimem. Zima je mírná, dlouhá, vlhká s dlouhým trváním sněhové pokrývky (QUITT, 1971).

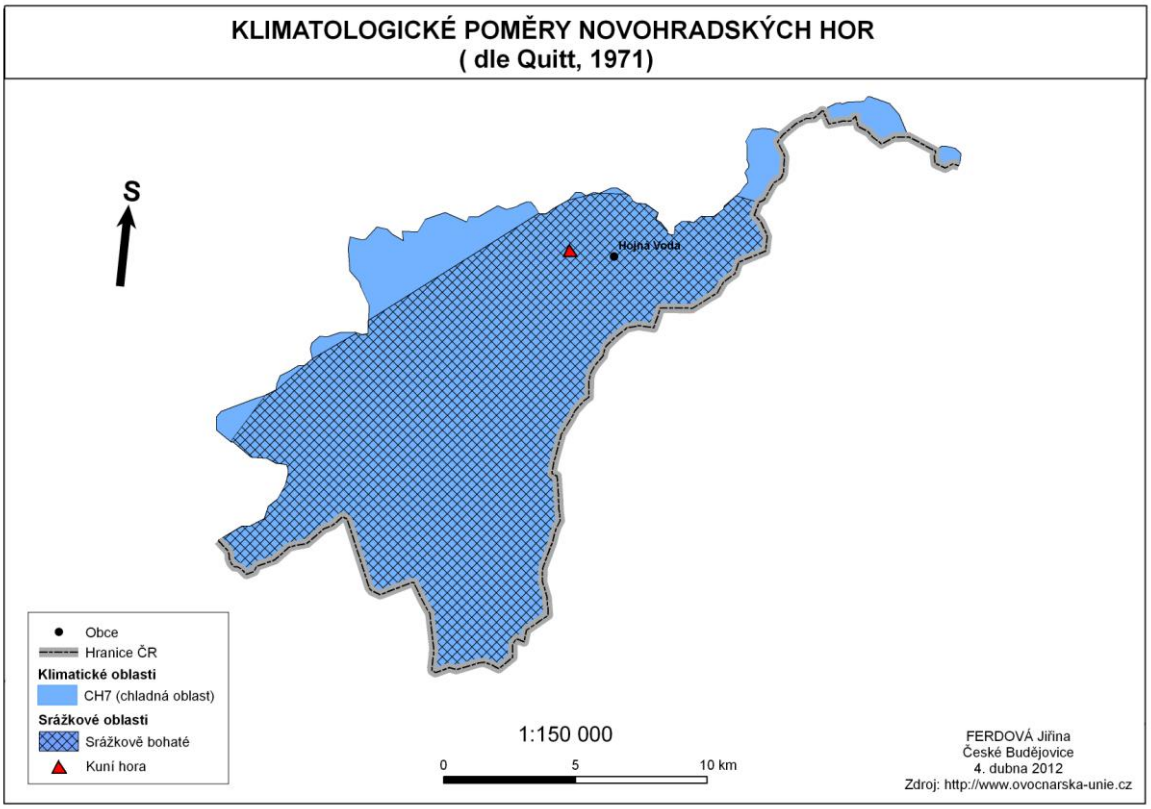

Obr. 04.: Klimatické poměry Novohradských hor

Bohužel se v oblasti Novohradských hor dodnes nenachází dostatek základních klimatologických stanic. Nejbližší stanice od Kuní hory je Hojná Voda, která se nachází ve výšce 780 m n. m. Dále vycházím z měření této stanice za období 1951 – 2000. Český hydrometeorologický ústav, dále jen ČHMÚ, v roce 1994 na Hojné Vodě umístil zařízení, které sleduje nejen parametry znečištění vzduchu, které jsou součástí programu Automatického imisního monitoringu, ale také měří základní meteorologické prvky (KŘIVANCOVÁ, VAVRUŠKA, 2004).

Další údaje o klima Kuní hory a Novohradských hor jsou převzaty od Křivancová, Vavruška (2004).

Průměrné roční úhrny srážek v Hojné Vodě jsou 872 mm. Nejvyšší úhrn srážek byl naměřen v měsíci červenci (130 mm) a nejnižší v měsíci lednu (38 mm). V letních měsících tedy spadne až 40% množství srážek za celý rok. V zimě naopak pouze cca 12 - 15% množství srážek za celý rok. Srážkové úhrny Novohradských hor jsou výrazně nižší než na Šumavě.

Ve sledovaném období se průměrné roční teploty na Hojné Vodě pohybují okolo 6,1º C. Mezi nejstudenější měsíce patří měsíc leden, kdy je průměrná teplota na Hojné

Vodě -3,1ºC. V nadmořské výšce nad 900 m n. m. (Kuní hora 925 m n.m.), klesá průměrná zimní teplota pod - 4º C. Nejteplejším měsícem je měsíc červenec, kdy teploty na Hojné Vodě dosahují až 15,2º C.

Zaznamenaných dnů s bouřkou je zde 24,6. Nejvíce dnů s bouřkou je v měsících květen až srpen. Nejméně bouřkových dnů je od listopadu do února.

Novohradské hory jsou známé tím, že jsou velmi chudé na sněhovou pokrývku. Sněží zde většinou od prosince do února, a to spíše ve vyšších nadmořských výškách. V Pohorské Vsi (745 m n.m.) bylo naměřeno v průměru 82,5dnů se souvislou sněhovou pokrývkou, tento údaj zahrnuje průměr z období let 1981-2000.

Údajů o vlhkosti vzduchu, slunečním svitu či oblačnosti existuje o oblasti Novohradských hor velmi málo, proto se většinou tyto údaje odvozují od Šumavy. Průměrná roční relativní vlhkost se v nejvyšších polohách Novohradských hor pohybuje kolem 80 %, kdy minima nastávají v měsíci květnu – 76 % a maxima v měsíci listopadu a prosinci – 84 %. Může nastat ovšem i to, že hodnoty relativní vlhkosti poklesnou i pod 10 %, a to zpravidla při zimních inverzích. Denní maximální hodnoty relativní vlhkosti jsou nejčastěji zaznamenávány v ranních hodinách – při východu slunce a minimální hodnoty v odpoledních hodinách. Doba trvání slunečního svitu v rámci celého roku činí přibližně 1 700 až 1 800 hodin. Významnou součástí oblačnosti v Novohradských horách je mlha. V průměru je zde 50 dní s mlhou, jejich četnost je závislá na nadmořské výšce.

V oblasti Novohradských hor převládá západní až jihozápadní směr větru. Průměrné roční hodnoty rychlosti větru v této oblasti dosahují cca 4 m/s. V nižších oblastech nastávají maxima v odpoledních hodinách a minima v nočních hodinách, oproti tomu v horských oblastech nastávají maxima v nočních hodinách. V Hojné Vodě je zaznamenána průměrná roční rychlost větru 3,6 m/s.

6.4. Hydrologické poměry

V lokalitě Novohradských hor se nacházejí tyto významné přirozené vodní toky: Malše, Černá, Stropnice a do této lokality zasahuje i nejhornější část řeky Lužnice.

Pro Novohradské hory je nejvýznamnější vodním tokem, jak uvádí LETT (2004), řeka Malše, která pramení na severovýchodním úpatí rakouské hory Viehberg (1112 m n. m.), v nadmořské výšce 985 m n. m. Tento vodní tok odvodňuje severozápadní,

západní a jihozápadní část Novohradských hor a Novohradského podhůří. Délka tohoto toku je 89,3 km a jeho plocha povodí činí 979,1 km^2.

Vodní tok Černá pramení nad obcí Schwarz v nadmořské výšce 823 m n. m. Délka toku Černé je 27,3 km, plocha povodí toku je 148, 219 km^2. Řeka Černá odvodňuje převážně centrální část Novohradských hor. Černá ústí do Malše pod obcí Kaplice (LETT, 2004, 2006).

Důležitým pravostranným přítokem Malše je Stropnice. Stropnice pramení stejně jako říčka Černá v Rakousku nedaleko našich hranic. Pramení na jihovýchodě hory Vysoké (1034 m), v nadmořské výšce 813 m n. m. Stropnice odvodňuje sever a severovýchod Novohradských hor a Novohradské podhůří (LETT, 2004, 2006).

Neméně důležitým vodním tokem pro Novohradské hory a jejich podhůří je nejhornější část řeky Lužnice. Lužnice pramení na území Rakouska na severozápadním úpatí hory Aichelberg (1054 m) v nadmořské výšce 980 m n. m. Tento vodní tok odvodňuje centrální část Novohradských hor (LETT, 2004, 2006).

V zájmové lokalitě se nachází rozvodnice mezi Malší a Černou. Na jihozápadním úpatí Kuní hory (925 m n. m.), v nadmořské výšce 800 m n. m., pramení Svinenský potok. Svinenský potok má severozápadní směr toku. Svinenský potok ústí do Stropnice zleva v nadmořské výšce 422 m n. m. Délka toku Svinského potoka je 30 km a plocha povodí 128, 9 km^2. Průměrný průtok je 0, 83 m^3s^{-1}. Na jihovýchodním úpatí Kuní hory pramení bezejmenný přítok Lužního potoka, který patří do pravostranných přítoků povodí řeky Černé. Lužní potok pramení na jihozápadním úpatí hory Vysoké (1 034 m n. m.). Dále na severozápadním úpatí Kuní hory pramení Bedřichovský potok, který je levostranným přítok řeky Stropnice (KADUBEC, 2007).

V Novohradských horách lze nalézt klauzury. Tyto klauzury byly nejvíce budovány v letech 1778 – 1783, kvůli většímu průtoku vodních toků, který byl důležitý pro plavení polenového dřeva. V Novohradských horách jich bylo vystavěno celkem osm. Nejvíce se jich vyskytuje v povodí Černé (sedm) a jedna v povodí Lužnice. Nejznámější klauzurou je Pohořský rybník (LETT, 2004).

Oblast Novohradských hor má velký význam pro Českou republiku z hlediska zásobování pitnou vodou. V této oblasti se nachází kvalitní povrchové vody a rovněž i vody podzemní. Vodohospodářský význam této lokality byl podpořen prohlášením vlády v roce 1979 – tehdy vznikla Chráněná oblast přirozené akumulace vod Novohradské hory

(CHOVAP). Tímto nařízením bylo omezeno kácení lesů, odvodňování pozemků lesních i zemědělských, těžba nerostných surovin atd. V Novohradských horách obsahují horniny tzv. puklinové podzemní vody. Novohradské hory jsou chudé na minerální prameny. (LETT, 2004). V této lokalitě se nachází prameny, které jsou mírně radioaktivní (např. léčivý pramen železité vody v Dobré a Hojné Vodě).Tyto prameny jsou vždy chladné, jejich průměrná roční teplota jsou 4 ºC.

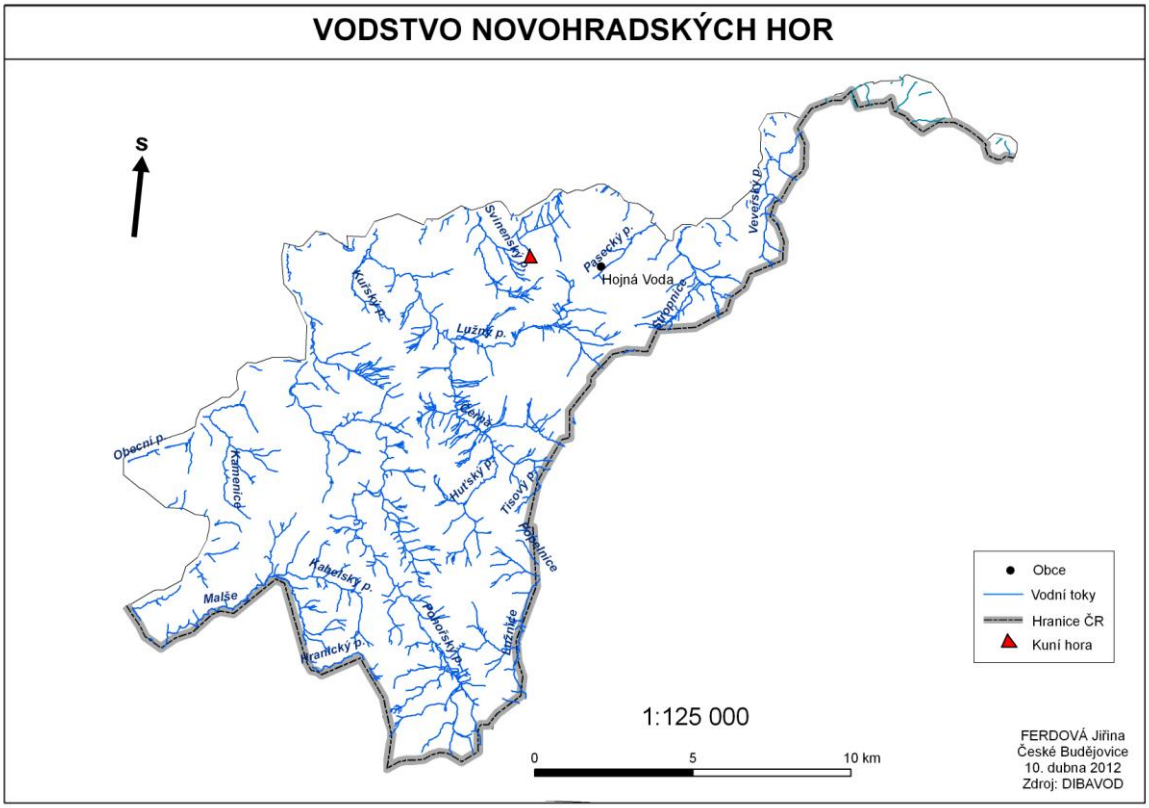

Obr. 05.: Vodstvo Novohradských hor

6.5. Půdní poměry

Na utváření půd mají vliv tzv. půdotvorné faktory, mezi které lze zařadit klima, geologický podklad, reliéf, konfiguraci terénu, biotu, čas, ale i antropogenní činnost. Mezi nejdůležitější půdotvorné faktory patří klima a matečná hornina. Vliv klimatu souvisí se zonalitou, což znamená, že s vyšší nadmořskou výškou přibývají srážky, ale teploty naopak ubývají. Matečnou horninou na Kuní hoře je granit weinsberského typu. Typ mateční horniny předurčuje nejen hloubku, skeletovitost a sorpční výměnnou kapacitu, ale i zásobu živin a texturu (ŠEFRNA, 2006). Matečnou horninu nemá pouze jedna skupina půd - organozemě, které vznikají z organických zbytků mechů a hydrofilních rostlin (např. rašeliniště). Dalším faktorem, který významně ovlivňuje půdní poměry

je reliéf. Půdy na svazích jsou mělké, mají nízký obsah jemnozemě atd. Reliéf ovlivňuje rostlinný kryt i množství vody v půdě, které působí na tvorbu půdy (ŠEFRNA, 2004).

Vznik půd v Novohradských horách lze zařadit do období čtvrtohor. Pouze vyšší partie hor lze zařadit od období mladších čtvrtohor (holocén) a to z důvodu chladného mrazivého podnebí, které způsobilo přerušení pedogeneze (ŠEFRNA, 2004).

Největší zastoupení v Novohradských horách, stejně jako v celé České republice, mají kambizemě. Jsou to půdy mělké či středně hluboké (až 60 cm). Druhy kambizemě jsou buď písčito-hlinité nebo hlinito-písčité s obsahem jílovitých částic mezi 10 – 30% (ŠEFRNA, 2004).

Kuní hora je tedy tvořena granitem weinsberského typu. Půdy jsou středně hluboké až mělké, zvětraliny písčité. Půdy lze dále charakterizovat jako středně těžké, hlinitopísčité až hlinité, s příměsí skeletu (KUČERA, 1972). Dále se zde nachází jak půdy zonální tak azonální. Zonální půdy se od azonálních půd liší tím, že jsou spjaté se zonalitou, oproti tomu azonální půdy jsou spjaté s vodním režimem (ŠEFRNA, 2004).

Konkrétně na Kuní hoře, dle ŠEFRNA (2004), se nalézají dva typy půd, a to kryptopodzol modální (KPm) a litozemě (Lit). Kryptopodzol je charakterizován jako půda s rezivou až žlutorezivou barvou, která má nízkou objemovou hmotnost a vysokou kyprost. Kryptopodzol modální, je dle je typický tím, že je z přemístěných zvětralin žul. Můžeme zde nalézt i kryptopodzol oglejený a pseudoglej modální a to v sedle mezi Kuní a Kraví horou. Litozemě je charakteristická tím, že má slabě vyvinuté půdy, které jsou mělké a vzdálenost od skály je do 10 cm (ELEKTRONICKÝ TAXONOMICKÝ KLASIFIKAČNÍ SYSTÉM PŮD ČR, 2004).

V Novohradských horách převládají lesní půdy (78%) nad zemědělskými půdami (21%). Vliv člověka na zdejší půdní poměry je dodnes zcela zanedbatelný. Tato lokalita nikdy nebyla dobrá pro hospodaření a vždy patřila k periférním oblastem. Větší zásahy člověka jsou zaznamenávány až v 18. století, kdy začali lidé využívat lesy především pro dřevo a výrobu uhlí. Ve druhé polovině 20. století se zde začalo zemědělství (tzv. forma polaření) posouvat do vyšších nadmořských výšek, což znamenalo úpravy vodních toků odvodňováním. Tento typ zemědělství skončil v 90. let 20. století (ŠEFRNA, 2004).

6.6. Biogeografie

Kuní horu lze biogeograficky zařadit do tzv. eurosibiřské podoblasti Holarktidy. Novohradské hory, dle Matoušková (2004), jsou součástí biogeografické provincie středoevropských listnatých lesů a dále podprovincie hercynské. Dle biogeografického členění ČR jsou nejmenšími jednotkami tzv. bioregiony. Bioregion Novohradské hory je totožný s geomorfologickým celkem Novohradské hory (CULEK a kol., 1996).

V Novohradských horách je nejvíce zastoupena biota 5. jedlovo-bukového. Na vrcholech 6. smrkovo-jedlovo-bukového vegetačního stupně. Vegetaci zde tvoří květnaté bučiny, podmáčené smrčiny či acidofilní horské bučiny (CULEK a kol., 1996).

Vlivem antropogenní činnosti jsou samozřejmě i v této oblasti náhradní rostlinná společenstva a pozměněná druhová skladba lesů. Zemědělské půdy tvoří louky a pastviny, které jsou většinou neobhospodařované. V bioregionu Novohradské hory zaujímají lesní společenstva až 76 %. Oproti tomu v nejbližším bioregionu Českokrumlovském zaujímají lesy jen 40 % (MATOUŠKOVÁ, 2004).

6.6.1. Zoogeografie

Kuní hora, jak dále uvádí Matoušková (2004), je součástí *„českomoravského úseku fauny eurosibiřské zóny listnatých lesů*.“ Jsou zde především živočišné druhy z období holocénu a dále relikty z pleistocénních glaciálů.

Významné druhy fauny Kuní hory a Novohradských hor jsou čerpány od Matoušková (2004), Soldán (2006) a Martanová (2011).

Žije zde řada pozoruhodných živočišných druhů. Z bezobratlých lze poukázat na perlorodku říční (*Margaritana margaritifera*), která se vyskytuje ve Svinenském potoce. V Novohradských horách se nachází dokonce několik desítek lokalit, kde se vyskytuje kriticky ohrožený druh mihule potoční (*Lampetra planeri*). Nachází se zde také velké množství biotopů vhodných pro život obojživelníků – jako příklad můžeme uvést čolka obecného (*Triturus vulgaris*).

Od roku 2004 je oblast Novohradských hor součástí soustavy Natura 2000, jako tzv. Ptačí oblast Novohradské hory. Účelem je především ochrana datlíka tříprstého (*Picoides tridactylus*) a jeřábka lesního (*Bonasa Bonasia*), jehož výskyt je zaznamenán i v lokalitě Kuní hora. V této oblasti se nacházejí další významné druhy ptactva, které jsou ohroženy – např. holub doupňák (*Columba oenas*) a lejsek malý (*Ficedula parva*). Dále

jsou zde druhy, které jsou kriticky ohrožené – např. strnad luční (*Miliaria calandra*), včelojed lesní (*Pernis apivorus*), tetřívek obecný (*Tetrao tetrix*). Dále je na Kuní hoře zaznamenán výskyt kriticky ohrožené křepelky polní (*Coturnix coturnix*) a silně ohrožen chřástal polní (*Crex crex*). Jeho výskyt je monitorován i v rámci celé Evropy. Dále i kulíšek nejmenší (*Glaucidium passerinum*).

Výskyt savců v Novohradských horách má horský charakter. Ze savců jsou zde zastoupeni rejsek horský (*Sorex alpinus*), myšivka horská (*Sicista betulina*), dále netopýr severní (*Eptesicus nilssonii*) a jelen evropský (*Cervus elephus*) atd. Vyskytuje se zde i šelma, která je typická pro Šumavu – rys ostrovid (*Lynx lynx*). V Novohradských horách se vyskytují lavicovité šelmy (*Mustelidae*) – vydra říční (*Lutra lutra*), tchoř tmavý (*Mustera putorius*) a další.

6.6.2. Fytogeografie

Charakter bioty je svázán s řadou vlivů – vývojem klimatu, polohou pohoří, nadmořskou výškou a v neposlední řadě i antropogenní činností. Kuní hora je součástí *„fytogeografické oblasti oreofytika (středoevropské horské flóry), fytogeografického obvodu České orefytikum a tvoří fytogeografický okres Novohradské hory“* (MATOUŠKOVÁ, 2004).

Čtvrtohorní zalednění zapříčinilo téměř úplné zničení třetihorní teplomilné flóry. Na těchto místech se začala postupně vyvíjet lesní vegetace listnatých a smíšených lesů s vegetační stupňovitostí. Vegetace Novohradských hor je velmi poničena antropogenní činností. Vlivem člověka došlo k vymýcení původních lesních porostů a následné změně skladby lesů. V horských oblastech (500 – 1000 m n.m.), kde se vyskytovaly bučiny s kyčelnicí devítilistou (*Dentario enneaphylli-Fagetum*), se dnes převážně vyskytují smrkové monokultury, kde je dominantní smrk ztepilý (*Picea abies*). Jsou i lokality, kde se kyčelnice devítilistá dochovala do dnešních dob alespoň v malé míře. Tyto lokality jsou chráněny v maloplošných chráněných území (MATOUŠKOVÁ, 2004).

Na Kuní hoře, jak uvádí Kadubec (2007), se vyskytují převážně smrkové monokultury, kde je zastoupen nejen smrk ztepilý (*Picea abies*), ale můžeme zde nalézt i buk lesní (*Fagus silvatica*) a javor klen (*Acer pseudoplatanus*). Na severních vrcholu Kuní hory je vedle buku lesního zastoupena i jedle bělokorá (*Abies alba*).

Změna struktury lesa má za následek i změnu bylinného patra. V této lokalitě, jak dále uvádí Matoušková (2004), Martanová (2011) a Papáček (2004), můžeme nalézt velmi

vzácný výskyt kýchavice bílé pravé (*Veratrum album album*) a šafránu bělokvětého (*Crocus albiflorus*). Pro celé Novohradské hory je typický výskyt řeřišnice trojlisté (*Cardamine trifolia*), která je v naší flóře ohroženým druhem. Dále pryskyřník omějolistý (*Ranunculus aconitifolius*), brusnici borůvku (*Vaccinium myrtillus*), šťavel kyselý (*Oxalis acetosella*), třtinu rákosovitou (*Calamagrostis arundinacea*), kapraď osténkatou (*Dryopteris carthusiana*), devětsil lékařský (*Petasites hybrydus*) a biku lesní (*Luzula sylvatica*). V okolí Hojné Vody při okrajích lesa ve vlhkém lučním stanovišti byl nalezen výskyt prstnatců – cca 30 exemplářů.

6.7. Ochrana přírody a krajiny

Kuní hora, jak dále uvádí Matoušková (2004), je dodnes jen součástí přírodního parku (PP) Novohradské hory. I přesto, že již od roku 1964 jsou důkladně zpracovány všechny odborné materiály a průzkumy, které popisují přírodu Novohradských hor a jsou hodnotnými podklady pro vyhlášení Chráněné krajinné oblasti (dále již CHKO) Novohradské hory. Dlouholeté pokusy o vyhlášení CHKO byly marné. Hlavní důvody pro vznik CHKO jsou zachování krajinného rázu Novohradských hor a usměrnění rozvoje území. Až ke konci 90. let došlo ke kompromisnímu vyhlášení přírodního parku Novohradského hory, a to jen díky neustále se zvyšujícím tlakům ze strany podnikatelů. Přírodní park Novohradské hory byl vyhlášen v roce 1998 v Českých Budějovicích nařízením Okresního úřadu. Stejné nařízení vydal roku 1999 také Okresní úřad v Českém Krumlově. Tyto dokumenty byly nahrazeny v roce 2003 Nařízením Rady Jihočeského kraje. Výměra přírodního parku Novohradské hory je 237,84 km^2. *„Přírodní park je dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, kategorií obecné ochrany přírody a je zřizován k ochraně krajinného rázu i přírodních hodnost. Režim hospodaření v přírodním parku omezuje některé činnosti v tom smyslu, že k jejich povolení je nutný souhlas orgánů ochrany přírody. Přírodní park Novohradské hory, jehož hranice kopírovaly navrhované hranice CHKO Novohradské hory v tomto okrese“*. Přírodní park Novohradské hory zcela spadá do geomorfologického celku Novohradské hory a na severu i do Novohradského podhůří.

V roce 2010 byla Kuní hora prohlášena jako C-geologicky významná lokalita. Tento stupeň ochrany vyhlašuje Česká geologická služba.

7. PLÁN PÉČE O PŘÍRODNÍ PAMÁTKU KUNÍ HORA – NÁVRH NA VYHLÁŠENÍ

Plán péče

o

přírodní památku Kuní hora

návrh na vyhlášení

na období

2013 – 2022

Foto O1

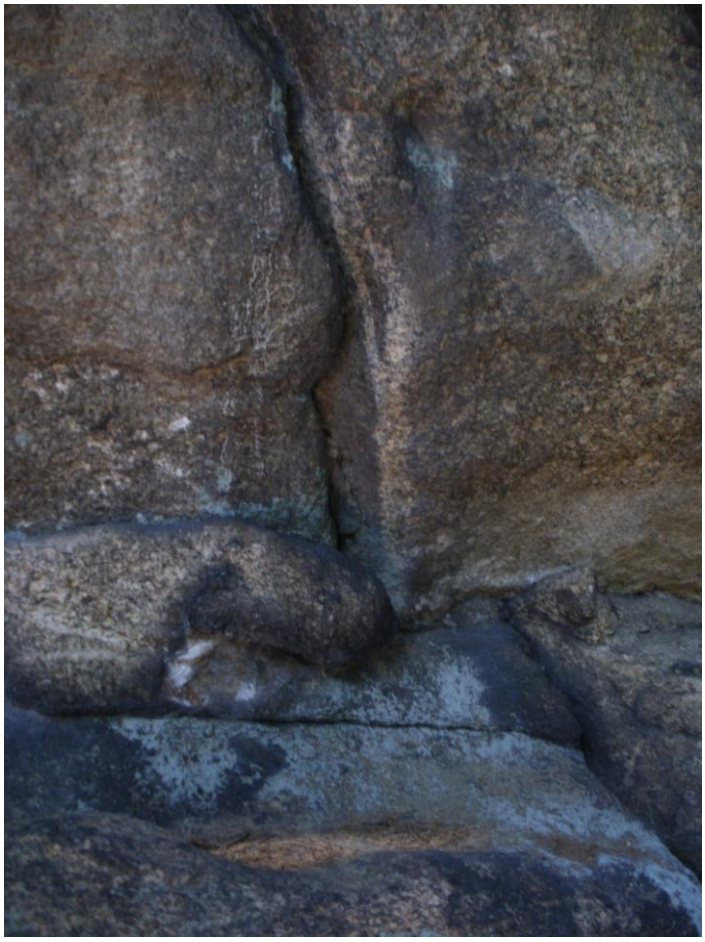

7.1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉM ÚZEMÍ

7.1.1. Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	…..
kategorie ochrany:	III. – přírodní památka
název území:	Kuní hora
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	…..
orgán, který předpis vydal:	…..
číslo předpisu:	…..
datum platnosti předpisu:	…..
datum účinnosti předpisu:	…..

7.1.2. Údaje o lokalizaci území

kraj:	Jihočeský
okres:	České Budějovice
obec s rozšířenou působností:	Trhové Sviny
obec s pověřeným obecním úřadem:	Nové Hrady
obec:	Horní Stropnice
katastrální území:	Staré Hutě u Horní Stropnice

Obr. 06.: Orientační mapa s označením území

7.1.3. Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území

Tab. 02.: Katastrální území: 644269 Staré Hutě u Horní Stropnice – navrhované PP

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely	Výměra parcely
672/1		Lesní pozemek	Pozemek určený k funkci lesa	52	2 728 778	172 018,51
Celkem						**172 018, 51**

LV 52 – vlastnické právo má Česká republika, právo hospodařit s majetkem státu mají Lesy České republiky, s. p. Hradec Králové

Ochranné pásmo

Tab. 03.: Katastrální území: 644269 Staré Hutě u Horní Stropnice – navrhované OP

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m2)	Výměra parcely v OP (m2)
672/1		Lesní pozemek	Pozemek určený k funkci lesa	52	2 728 778	84 200,91
Celkem						**84 200,91**

Výměra parcel PP a OP byly získaný dle aktuálního stavu pozemku, který byl zjištěn a vypočten pomocí webových stránek Katastru nemovitosti v rámci programu Marushka.

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Obr. 07.: Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

7.1.4. Výměra území a jeho ochranného pásma

Výměry jednotlivých ploch a pozemků byly vypočítány dle tabulek 1.3.

Tab. 04.: Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
Lesní pozemky	17,2	0,8		
Vodní plochy			zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	
			Vodní tok	
Trvalé travní porosty				
Orná půda				
Ostatní zemědělské pozemky				
Ostatní plochy			neplodná půda	
			ostatní způsoby využití	
Zastavěné plochy a nádvoří				
Plocha celkem	18			

7.1.5. Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park: **.....**

chráněná krajinná oblast: …..

jiný typ chráněného území: Přírodní park Novohradské hory

CHOPAV Novohradské hory

Natura 2000

ptačí oblast: Ptačí oblast Novohradské hory

evropsky významná lokalita: …..

7.1.6. Předmět ochrany ZCHÚ

7.1.6.1.Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Předmětem ochrany ZCHÚ může být, dle Metodiky inventarizačních průzkumů maloplošných ZCHÚ, ta část přírody, která má jedinečnou či nenahraditelnou přírodní hodnotu. V případě Kuní hory se jedná o lokalitu jedinečnou z hlediska geomorfologicky významných útvarů. Předmětem ochrany Kuní hory jsou tedy útvary neživé přírody, konkrétně kryogenní mezoformy (mrazové sruby, skalní hradby či skalní mísy atd.). Tyto mezoformy se začaly utvářet již před 1,8 miliony let a jsou tvořeny žulou weinsberského typu.

7.1.6.2.Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

Kuní hora je tvořena dvěma zaoblenými vrcholy. Proto jsou níže uvedeny dvě tabulky, které jsou tvořeny zvlášť pro severní (920 m n.m.) a jižní vrchol (925 m n.m.).

Tab. 05.: Předmět ochrany ZCHÚ - Severní vrchol

Útvar	Geologická charakteristika	Popis útvaru
Kamenné moře	**Tvary tvořené žulou weinsberského typu**	S svah (560x330 m), Z svah (20x2 m)
Exfoliační klenba		3xS svah (80x4 m), (další 2 jsou 65 a 40 m dlouhé), Z svah (75x4 m)
Kryoplanační plošina		vrcholová část (50x50 m)
Mrazový srub		3xZ svah (4x6 m), V svah (15x10 m), 3x Z svah (5-10x10 m)
Skalní hradba		vrcholová část (25x10x10 m), Z svah (100x20x20 m)
Skalní mísa		4 x jednoduchá
Skalní torza		2x Z svah (5x5x3 m)
Tory		2x Z svah, SV svah (2-5x2-5x2-4 m)

Zdroj: upraveno dle KADUBEC (2007)

Tab. 06.: Předmět ochrany ZCHÚ - Jižní vrchol

Útvar	Geologická charakteristika	Popis útvaru
Kamenné moře	**Tvary tvořené žulou weinsberského typu**	
Exfoliační klenba		vrcholová část (30x4 m)
Kryoplanační plošina		vrcholová část (130x80 m), Z svah (20x10 m, resp. 30x15 m)
Mrazový srub		4x J svah (5-20x3-10 m), 2x Z svah (20x3 m, resp. 30x3 m)
Skalní hradba		vrcholová část (70x20x15 m), SV svah (30x15x15 m), J svah (35x5x10 m), 2x Z svah (55x10x15 m) a (30x10x15 m)
Skalní mísa		1x dvojitá, 1x jednoduchá
Skalní torza		
Tory		2x vrcholová část (10x4x3 m, resp. 15x7x6 m)

Zdroj: upraveno dle KADUBEC (2007)

Výše uvedené rozměry v tabulkách odpovídají těmto rozměrům:

- DÉLKAxŠÍŘKA (plošné tvary - kamenná moře, kryoplanační plošina,..)
- DÉLKAxŠÍRKA (exfoliační klenby či mrazové sruby)
- DÉLKAxŠÍŘKAxVÝŠKA (skalní hradby, torza či tory)

7.1.7. Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu

Navrhovaná PP není v překryvu s žádnou EVL či PO.

7.1.8. Cíl ochrany

Cílem ochrany je zachování jedinečnosti tohoto území pro další generace. Nachází se zde ojedinělé geomorfologické tvary (mrazové sruby, skalní hradby, skalní mísy atd.). Tyto mezoformy jsou geomorfologicky, ekologicky či přírodovědně cenné.

Obr. 08.: Geomorfologický plán lokality Kuní hora (925 m n.m.)

7.2. ROZBOR STAVU ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉHO ÚZEMÍ S OHLEDEM NA PŘEDMĚT OCHRANY

7.2.1. Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

Kuní hora se nachází v Jihočeském kraji (v okresu České Budějovice, v obci s rozšířenou působnosti Trhové Sviny), 1,5 km jihozápadně od obce Hojná Voda a 2 km severozápadně od Starých Hutí. Území Kuní hory spadá do katastrálního území obce Staré Hutě u Horní Stropnice č. 644269.

Hlavním důvodem návrhu na vyhlášení je dodnes zachovalá krása neživé přírody, skalní útvary tvořené žulou weinsberského typu, která se začala utvářet již před 2,5 milionu let př. n. l. (pleistocén). Kryogenní mezoformy (mrazové sruby, skalní hradby,atd.), které se zde nachází, vznikly díky procesu kongelifrakce, který začal probíhat již v pleistocénu. Dále se na utváření dnešní podoby těchto tvarů podílel proces exfoliace a soliflukce. Díky exfoliaci vznikly např. exfoliační klenby (ruwery). A vlivem soliflukce, nebo-li půdotokem, který uvádí svahy do pohybu, vznikla balvanová moře a balvanové proudy (MARTANOVÁ, 2011).

Geologie a geomorfologie

Kuní hora, dle Pavlíček (2004), patří do jižní části masivu moldanubického plutonu. Tento masiv je tvořen krystalickými horninami (žuly, ruly, granitoidy všech přechodových typů). Na území Kuní hory je zastoupena středně zrnitá porfyrická žula weinsberského typu. Můžeme zde naleznout přechod mezi metamorfity a migmatity (nejčastěji migmatity proužkované).

Kuní hora dle geomorfologického členění, dle Demek, Mackovčin (2006), patří do podcelku Novohradské hory (IB – 3). Novohradské hory se dělí na 2 významné podcelky, kterými jsou Jedlická vrchovina (IB – 3B) a Pohořská hornatina (IB – 3A), která tvoří převážnou část celku Novohradských hor. Pohořská hornatina se dělí na 2 okrsky – Leopoldovskou vrchovinu (IB – 3B -1) a Žofínskou hornatinu (IB-3B – 2). Nejvýznamnějšími vrcholy této Žofínské hornatiny (IB – 3B -2) je Kuní hora (925 m n.m.), hora Kraví (953 m n. m.) a nejvyšší hora Vysoká (1 034 m n.m.).

Kuní hora, dle Rypl (2004), je typická tím, že má kuželovitý tvar, a je tvořena dvěma vrcholy, které jsou uspořádány ve směru S – J, hřebenem dlouhým 430 m. Severní vrchol je nižší (900 m n.m.) než vrchol jižní (925 m n. m.).

Klima

Novohradské hory patří do chladné oblasti CH7, která je charakterizována jako oblast s chladným, vlhkým, velmi krátkým až krátkým létem. Přechodné období je dlouhé, s mírně chladným jarem a mírným podzimem. Zima je mírná, dlouhá, vlhká s dlouhým trváním sněhové pokrývky (QUITT, 1971).

Na klima tohoto území působí řada dalších faktorů, jako např. vzdálenost od Šumavy a Alp. Novohradské hory se nacházejí ve srážkovém stínu Šumavy, následkem toho je zde nižší úhrn srážek než na Šumavě. V zimních měsících sem zasahuje i fén z Alp, pokud převažuje jihozápadní nebo jižní proudění vzduchu, následkem toho je vyšší teplota a zlepšení viditelnosti. V letních měsících sem občas doléhá proudění ze severu, které způsobuje vyšší úhrn srážek (KŘIVANCOVÁ, VAVRUŠKA, 2004).

Nejbližší meteorologickou stanicí je Hojná Voda (870 m n.m.), která se bohužel nachází o 55 m níže než lokalita Kuní hora. Průměrný úhrn srážek v Hojné Vodě jsou 872 mm. Průměrné roční teploty na této stanici se pohybují kolem 6,1ºC. Novohradské hory jsou dále proslulé tím, že je zde v zimních měsících velmi chudá sněhová pokrývka. V celých Novohradských horách převládá západní až jihozápadní proudění větru – průměrná roční rychlost větru v Hojné Vodě dosahuje 3,6 m/s (KŘIVANCOVÁ, VAVRUŠKA, 2004).

Hydrologie

Oblast Kuní hory spadá do povodí Malše. Na území Kuní hory pramení Svinenský potok, na jihozápadním úpatí hory v nadmořské výšce 800 m n.m. Svinenský potok je levostranným přítokem Stropnice. Na jihovýchodním úpatí Kuní hory pramení bezejmenný přítok Lužního potoka, který přitéká zprava do řeky Černé. Na severozápadním úpatí Kuní hory pramení Bedřichovský potok, který je levostranným přítokem Stropnice (KADUBEC, 2007).

Novohradské hory mají velký význam pro celou Českou republiku z hlediska zásob pitné vody. Nachází se zde velmi kvalitní povrchové vody a také vody podzemní, i když v menší míře. Tuto skutečnost podpořila vláda svým prohlášením, když v roce 1979 prohlásila Novohradské hory za Chráněnou oblast přirozené akumulace vod (CHOPAV). V oblasti Hojné a Dobré Vody se nacházel léčivý chladný pramen železité vody, který byl mírně radioaktivní (LETT, 2004).

Půdní poměry

Půdy na Kuní hoře jsou velmi podobné všem pohraničním půdám na našem území. Matečnou horninou na Kuní hoře je granit weinsberského typu. Typ mateční horniny předurčuje nejen hloubku, skeletovitost a sorpční výměnnou kapacitu, ale i zásobu živin a texturu (ŠEFRNA, 2006).

Na Kuní hoře, jak uvádí Šefrna (2004), se nalézají dva typy půd: kryptopodzol modální (KPm), který je typický tím, že vzniká z přemístěných zvětralin žul. Dále bychom zde mohli nalézt Litozemě (Lit). Tato půda je typická tím, že je velmi slabě vyvinutá a nachází se velmi blízko kompaktní skály (velmi mělké - do 10 cm).

Biogeografie

Kuní horu lze zařadit dle biogeografického členění, jak uvádí Matoušková (2004) a Culek (1996), do eurosibiřské podoblasti Holarktidy, což znamená, že je poměrně chudá na květenu a na endemické rody a druhy. V bioregionu je nejvíce zastoupen vegetační stupeň smrkovo-jedlovo-bukový a jedlovo-bukový. Nejvíce jsou zde zastoupeny květnaté bučiny, acidofilní horské bučiny či podmáčené smrčiny. Zdejší fauna a flóra má alpské prvky. Zajímavostí tohoto bioregionu je velké zastoupení lesních společenstev (76 %).

Na Kuní hoře, dle Kadubec (2007), mají největší zastoupení smrkové monokultury. Můžeme lze nalézt smrk ztepilý (Picea abies), buk lesní (Fagus silvatica) a javor klen (Acer pseudoplatanus). Při severním vrcholu má největší zastoupení buk lesní a jedle bělokorá (Abies alba) a na západním svahu se nachází borovice lesní (Pinus silvestris). V blízkosti Hojné Vody byl nalezen výskyt až 30 exemplářů prstnatců.

Na území Novohradských hor se nachází velké množství rostlin i živočichů, jak uvádí Matoušková (2004), Papáček (2004) a Martanová (2011), kteří jsou pro tuto oblast typičtí, např. vzácný výskyt řeřišnice trojlisté (Cardamine trifolia), kýchavice bílé pravé (Veratrum album album), či kriticky ohrožený druh strnada lučního (Miliaria calandra) či včelojeda lesního (Pernis apivorus). Pro oblast Kuní hory je nejtypičtější výskyt křepelky obecné (Coturnix coturnix), chřástala polního (Crex crex), jeřábka (Bonasa bonasie) a kulíška nejmenšího (Glaucidium passerinum).

7.2.2. Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

Skalnaté vrcholy Kuní hory byly dříve porostlé pouze jalovcem. Jižní svah Kuní hory byl využíván až do 60. let 20. století jako pastvina, poté zde byla vysázena 100% smrková monokultura, která způsobila postupné vyhynutí jalovce. Na ostatních svazích se nacházela převážně také smrková monokultura s příměsí buku lesního, jedle bělokoré a javoru klenu.

a) ochrana přírody

Území Kuní hory je dodnes pouze součástí Přírodního parku Novohradské hory. V roce 2010 zde byl vyhlášen stupeň ochrany C-Zajímavé geologické lokality registrované Českou geologickou službou. Důvodem pro vyhlášení tohoto stupně ochrany byly tvary zvětrávání a odnosu granitu weinsberského typu.

b) lesní hospodářství

Kuní hora spadá do lesního celku Horní Hvozd, o kterém existují zmínky již od roku 1768. Na Kuní hoře je uplatňován podrostní způsob hospodaření (snaha o přirozenou obnovu lesních porostů). Velký zásah do lesního hospodářství způsobila ničivá větrá bouře Kyrill v lednu 2007, která dosáhla až 12º Beaufortovy stupnice (až 216 km/h). Jen na Kuní hoře byla škoda cca 2 000 kubíků.

c) zemědělské hospodaření

Zemědělské hospodářství je v současné době značně omezeno. Probíhá zde tzv. mulčování, které především zabraňuje erozi půdy na svazích.

d) myslivost

Kuní hora spadá do honitby Kraví hora a myslivost je zde aktivní a uskutečňuje se dle potřeby.

e) rekreace a sport

Nad obcí Hojná Voda je umístěno parkoviště a odtud je vyznačena pěší trasa na Kuní horu, která je značena červeně. Trasa vede lesem a dovede turisty na rozcestí. K rozcestí je trasa dlouhá 1 km. Z rozcestí vede trasa dále buď doprava na Kraví horu, nebo doleva na Kuní horu. Na Kraví horu od rozcestníku je trasa dlouhá 0,9 km a Kuní horu 1 km. Kraví hora je vyhledávaným místem kvůli rozhledně, ze které je nádherný výhled na celé

Novohradsko. Dále jsou zde značené turistické trasy do Dobré Vody (3 km), Nových Hradů (11,5 km), atd. Tato lokalita je opatřena velmi podrobným turistickým značením, ale není prozatím poškozena žádnými vlivy rekreace.

7.2.3. Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

- Lesní hospodářský plán s platností od 1.1.2004 do 31.12.2013
- Ochrana vodních zdrojů v CHOPAV Novohradské hor

7.2.4. Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

7.2.4.1.Základní údaje o lesích

Následující informace (údaje o lesích, přehled výměr, zastoupení lesních typů a současná skladba lesa) byly získány na Lesní správě Nové Hrady.

Tab. 07.: Základní údaje o lesích

Přírodní lesní oblast	14 – Novohradské hory
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	LHC Nové Hrady
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	cca 18,0
Období platnosti LHP (LHO)	2004 – 2013
Organizace lesního hospodářství	Lesní správa Nové Hrady
Nižší organizační jednotka	Revír Hojná Voda

Tab. 08.: Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast: 14 - Novohradské hory				
Soubor lesních typů (SLT)	**Název SLT**	**Přirozená dřevinná skladba SLT**	**Výměra (ha)**	**Podíl (%)**
6Y	Skeletová smrková bučina			
6V	Vlhká smrková bučina			
6N	Kamenitá smrková bučina			
Celkem				**100%**

Tab. 09: Porovnání přirozené a současné skladby lesy

Zkratka	Název dřeviny	Současné zastoupení (ha)	Současné zastoupení (%)	Přirozené zastoupení (ha)	Přirozené zastoupení (%)
Jehličnany					
SM	Picea abies		89,7		
BO	Pinus silvestris		0,12		
MD	Larix decidua		0,57		
Listnáče					
JD	Abies alba		5,0		
KL	Acer pseudoplatanus		1,43		
BK	Fagus sylvatica		3,14		
BR	Betula pendula		0,14		
Celkem			**100**	**-----**	**-----**

7.2.4.2.Základní údaje o útvarech neživé přírody

Kuní hora je tvořena dvěmi zaoblenými vrcholy, severním a jižním. Hřbet je protažený ve směru sever – jih v délce 430 m. Vrcholy jsou zaoblené a jejich svahy jsou erozně denudační. Sklon svahu se pohybuje přibližně okolo 10º– 20º. Nejprudší svah se nachází na SV svahu severního vrcholu, který dosahuje více jak 20º (KADUBEC, 2007).

Severní vrchol (920 m n. m.) je tvořen kryoplanační plošinou. Na západním svahu od kryoplanační plošiny lze nalézt šest mrazových srubů a dvě skalní torza. Na východním svahu se nachází jeden mrazový srub. Na severním svahu je vytvořena třikrát exfoliační klenba, která je tvořena i na západním svahu. Můžeme zde také nalézttt tři menší tory, dva z nich se nacházejí na západním svahu a jeden na severovýchodním svahu. Na severním svahu se nachází rozsáhlé kamenné moře, které vzniklo odnosem zvětralin. Malé kamenné moře lze nalézt ještě jednou na západním svahu. Ve vrcholové části se nachází skalní hradba a jedna rozsáhlejší na západním svahu. Raritou Kuní hory je, že se zde nachází skalní mísy. Na severních vrcholu se nachází čtyři jednoduché skalní mísy (KADUBEC, 2007).

Jižní vrchol (925 m n. m.) je také tvořen kryoplanační plošinou. Na kryoplanační plošině se nachází dva tory. Dále se zde na západním svahu nachází ještě jedna kryoplanační plošina. Ve vrcholové částí se nachází exfoliační klenba, dva tory a skalní

hradba. Skalní hradby bychom našli dále na severovýchodním svahu, jižním a dvě hradby na západním svahu. Mrazových srubů lze najít šest, čtyři z toho na jižním svahu a dva na západním svahu. Na jižní vrcholu je jedna dvojitá skalní mísa a jedna jednoduchá, která dosud nebyla popsána v literatuře. (KADUBEC, 2007)

7.2.5. Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranářských zásahů do území a závěry pro další postup

Na Kuní hoře byl v roce 2010 vyhlášen stupeň ochrany C- Geologicky významná lokalita a od roku 2000 je součástí Přírodního parku Novohradské hory. Tato lokalita čerpá z toho, že je stále turisty málo navštěvována. K tomu přispěla politická situace v minulém století. V roce 1949 – 1957 byla dotčená oblast zahrnuta do zakázaného pohraničního pásma, toto pásmo bylo sice v 60. letech zrušeno, ale až do roku 1989 byla návštěvnost omezována pravidly Pohraniční stráže. Vzhledem k tomu, že obliba českých turistických destinací opět narůstá, hrozí porušení zajímavých ekosystémů Novohradských hor. Pokud se lokalita Kuní hory ponechá bez ochrany, tak může dojít k poničení kryogenních mezoforem, které budou pro další generace ztraceny.

7.3. PLÁN ZÁSAHŮ A OPATŘENÍ

7.3.1. Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

7.3.1.1.Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) péče o lesy

Tab. 10.: Rámcová směrnice péče o les podle souborů lesních typů

<table>
<tr><td>Číslo směrnice</td><td>Kategorie lesa</td><td>Soubory lesních typů</td></tr>
<tr><td>1</td><td>Les hospodářský</td><td>6N, 6Y, 6V</td></tr>
<tr><td colspan="3">Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin</td></tr>
<tr><td>SLT</td><td colspan="2">Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)</td></tr>
<tr><td>6N</td><td colspan="2" rowspan="3">SM (89,7%), BO (0,12%), JD (5,0%), BK (3,1%), KL (1,4%), MD (0,5%), BR (0,1%)</td></tr>
<tr><td>6Y</td></tr>
<tr><td>6V</td></tr>
<tr><td colspan="3">Porostní typ A</td></tr>
<tr><td colspan="3">Smíšené dřeviny</td></tr>
<tr><td colspan="3">Základní rozhodnutí</td></tr>
<tr><td colspan="3">Hospodářský způsob (forma)</td></tr>
<tr><td colspan="3">Výběrný (Podrostní)</td></tr>
<tr><td>Obmýtí</td><td>Obnovní doba</td><td rowspan="2"></td></tr>
<tr><td>150</td><td>40</td></tr>
<tr><td colspan="3">Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty</td></tr>
<tr><td colspan="3">Udržení porostu a využívat přirozené obnovy</td></tr>
<tr><td colspan="3">Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií:</td></tr>
<tr><td colspan="2">Využít přirozené obnovy</td><td rowspan="3"></td></tr>
<tr><td colspan="2">Ponechat přirozenému vývoji</td></tr>
<tr><td colspan="2">Výsadba listnatých dřevin</td></tr>
<tr><td colspan="3">Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu</td></tr>
<tr><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td colspan="3">Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)</td></tr>
<tr><td>SLT</td><td>druh dřeviny</td><td>komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově</td></tr>
<tr><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td colspan="3">Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií: doba zajištění kultur 20 let</td></tr>
<tr><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td colspan="3">Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií: hrozba eroze, poničení útvarů neživé přírody</td></tr>
<tr><td colspan="3">Používání šetrnějších technologií</td></tr>
<tr><td colspan="3">Provádění nahodilých těžeb včetně doporučených technologií</td></tr>
<tr><td colspan="3">Poznámka</td></tr>
<tr><td colspan="3">Dbát na ochranu půdy a útvarů neživé přírody</td></tr>
</table>

b) péče o útvary neživé přírody

V navrhované přírodní památce Kuní hora a v jejím ochranném pásmu nesmí probíhat žádné činnosti, které by jakkoliv mohly poškodit předmět ochrany.

7.3.1.2.Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) útvary neživé přírody

Na základě všech získaných informací bych doporučovala:

- vyznačit novou turistickou trasu na Kuní horu od Starých Hutí (pro lepší schůdnost a ochranu geomorfologických tvarů)
- zkvalitnit a zpevnit lesní a turistické cesty, které vedou na Kuní horu a spojují její dva vrcholy
- vhodně začlenit informační tabule a odpadkové koše
- šetrnější způsob lesního hospodaření
- zákaz vstupu na skalní útvary

7.3.2. Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

V ochranném pásmu se nachází další skalní útvary (kamenná moře, exfoliační klenby atd.), proto je třeba i zde zabezpečit šetrnější způsob lesního hospodaření.

7.3.3. Zaměření a vyznačení území v terénu

Mezi plánované zásahy technického charakteru je nutné zařadit i geodetické zaměření a značení hranic přírodní památky dle vyhlášky č. 60/2008 Sb.

7.3.4. Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Navrhovala bych změnu pěší trasy na Kuní horu. Současná trasa vede přes skalní útvary, také je velmi špatně schůdná a pro méně zdatné návštěvníky i nebezpečná. Proto bych navrhovala dotvoření a označení turistické stezky od obce Staré Hutě.

7.3.5. Návrhy na vzdělávací využití území

Navrhovala bych vhodné začlenění informačních tabulí ke skalním útvarům, které by turisty seznamovaly s touto přírodní památkou a jejím vznikem. Informační tabule by obsahovala mapovou část s vyznačenými kryogenními mezoformami a jejich popisem.

7.3.6. Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

V této lokalitě bych pouze doporučovala botanický a zoologický inventarizační průzkum, jelikož geomorfologický průzkum a monitoring byl zde proveden v roce 2010.

7.4. ZÁVĚREČNÉ ÚDAJE

7.4.1. Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Níže uvedené orientační náklady byly získány na Krajském úřadě v Českých Budějovicích. Všechny tyto náklady jsou uvedeny v ceníku Agentury ochrany přírody a krajiny ČR.

Tab. 11.: Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	**Orientační náklady za rok (Kč)**	**Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)**
Jednorázové a časově omezené zásahy		
Geodetické zaměření území		115 000
Výroba a instalace informační tabule		32 000
Pruhové označení a instalace hraničníků		15 000
Tabule se státním znakem (2 ks)		1 500
Přeznačení turistické stezky	----------	2 000
Jednorázové a časově omezené zásahy celkem (Kč)	----------	**165 500**
Opakované zásahy		
Opakované zásahy celkem (Kč)		
N á k l a d y c e l k e m (K č)	----------	**165 500**

7.4.2. Použité podklady a zdroje informací

BALATKA, B., KALVODA, J. (2006): Geomorfologické členění reliéfu Čech. Kartografie Praha, a. s., Praha. 79 s.

ČÍHAŘ, M. (1998): Ochrana přírody a krajiny I. Územní ochrana přírody a krajiny v České republice. Univerzita Karlova, Praha. 229 s.

DEMEK, J., MACKOVČIN, P., et al. (2006): Zeměpisný lexikon ČR: Hory a nížiny. AOPK ČR, BRNO. 584 s.

KŘIVANCOVÁ, S., VAVRUŠKA, F. (2004): Podnebí Novohradských hor. In: Kubeš, J. (ed.): Krajina Novohradských hor. Fyzicko-geografické složky krajiny. Jihočeská univerzita, České Budějovice. 79 – 93 s.

KŘIVANCOVÁ, S., VAVRUŠKA, F., TOLASZ, R. (2006): Podnebí. In: Kolektiv autorů: Novohradské hory a Novohradské podhůří, příroda – historie – život. Nakladatelství Miloš Uhlíř – Baset, Praha.

KADUBEC, J. (2007): GPS mapování geomorfologicky zajímavých lokalit Novohradských hor. Diplomová práce. Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, katedra geografie. 90 s.

KUBEŠ, J. (ed.) (2004): Krajina Novohradských hor. Fyzicko-geografické složky krajiny. Jihočeská univerzita, České Budějovice. 160 s.

LETT, P., ŠVEHLA, J., CHRASTNÝ, V. (2004): Povrchové vody Novohradských hor. In: Kubeš, J. (ed.): Krajina Novohradských hor. Fyzicko-geografické složky krajiny. Jihočeská univerzita, České Budějovice. s. 94 – 122.

LETT, P. (2006): Hydrologie. In: Kolektiv autorů: Novohradské hory a Novohradské podhůří, příroda – historie – život. Nakladatelství Miloš Uhlíř – Baset, Praha.

MARTANOVÁ, M. (2011): Návrh na typologii ochrany vybraných, nejzajímavějších kryogenních forem reliéfu v oblasti Novohradských hor. Bakalářská práce. Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, katedra geografie. 73 s.

MATOUŠKOVÁ, M. (2004): Biogeografie, aktuální biota a ochrana přírody a krajiny Novohradských hor. In: Kubeš, J. (ed.): Krajina Novohradských hor. Fyzicko-geografické složky krajiny. Jihočeská univerzita, České Budějovice. s. 123 – 135.

PAVLÍČEK, V. (2004): Geologie Novohradských hor. In: Kubeš, J. (ed.): Krajina Novohradských hor. Fyzicko-geografické složky krajiny. Jihočeská univerzita, České Budějovice. s. 9 - 45.

QUITT, E. (1971): Klimatické oblasti Československa. Studia geographica 16, Academia, Geografický ústav ČSAV, Brno. 73 s.

RUBÍN, J., BALATKA, B., et al. (1986): Atlas skalních, zemních a půdních tvarů. Academia, Praha. 388 s.

RYPL, J. (2004): Geomorfologie Novohradských hor. In: Kubeš, J. (ed.): Krajina Novohradských hor. Fyzicko-geografické složky krajiny. Jihočeská univerzita, České Budějovice. s. 56 – 78.

RYPL, J. (2006a): Geomorfologie. In: Kolektiv autorů: Novohradské hory a Novohradské podhůří, příroda – historie – život. Nakladatelství Miloš Uhlíř – Baset, Praha. s. 39 – 46.

Rypl, J. (2006b): Vymezení a poloha. In: Kolektiv autorů: Novohradské hory a Novohradské podhůří, příroda - historie – život. Nakladatelství Miloš Uhlíř - Baset, Praha. s. 13 – 16.

Rypl, J. (2006c): Horopis. In: Kolektiv autorů: Novohradské hory a Novohradské podhůří, příroda - historie – život. Nakladatelství Miloš Uhlíř - Baset, Praha. s. 47 – 50.

RYPL, J. (2007): The Žofínská Mountains – the interesting geomorphological locality of the Novohradské Mountains. Silva Gabreta, 13 (3). s. 259-268.

SOLDÁN, T. (2006): Biogeografie. In: Kolektiv autorů: Novohradské hory a Novohradské podhůří, příroda – historie – život. Nakladatelství Miloš Uhlíř – Baset, Praha.

ŠEFRNA L. (2004): Půdy Novohradských hor. In: Kubeš J. (ed.): Krajina Novohradských hor. Fyzicko-geografické složky krajiny. Jihočeská univerzita, České Budějovice. s. 46-56.

ŠEFRNA L. (2006): Půdy. In: Kolektiv autorů: Novohradské hory a Novohradské podhůří, příroda – historie – život. Nakladatelství Miloš Uhlíř – Baset, Praha.

TOLASZ, R., a kol. (2007): Atlas podnebí Česka, ČHMÚ, Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc, 255 s.

VLČEK, Z. (1984): Zeměpisný lexikon ČSR. Vodní toky a nádrže. Academia, Praha. 316 s.

VOPÁLKOVÁ, A. (2004): Osnova plánů péče o národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky a jejich ochranná pásma schválenou MŽP 29. září 2004 pod č. j. M/100856/04

Zákon č. 114/1992 o ochraně přírody a krajiny

Osnova plánů péče o národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky a jejich ochranná pásma schválenou MŽP 29. září pod č. j. M/100856/04.

Vyhláška o plánech péče, označování a evidenci chráněných území. Sbírka zákonů č. 60/2008.

Vyhláška MŽP ČR č. 395/1992 Sb.

Zásady pro kategorizaci chráněných území na základě managementu (edice Planeta 2001).

Zásady kategorizace maloplošně zvláště chráněných území a metodika vyhlašování zvláště chráněných území v kategorii přírodní rezervace a přírodní památka (2009).

Elektronické zdroje:
Biomonitoring [online]. [cit. 2012-03-04].
<http://www.biomonitoring.cz/ptaci-oblasti.php?ptaciOblastID=1000081447>.

Geologicky významné lokality [online]. [cit. 2012-03-03].
<http://lokality.geology.cz/1191>.

Katastrální mapa, katastrální území 644269 Staré Hutě u Horní Stropnice [online]. [cit. 2012-03-18]. <http://sgi.nahlizenidokn.cuzk.cz/marushka/default.aspx?themeid=3&&MarQueryId=2EDA9E08&MarQParam0=5344890301&MarQParamCount=1&MarWindowName=nahlizenidokn>.

Novohradské hory [online]. [cit. 2012-02-02]. <http://www.novohradky.info/klima.html>.

7.4.3. Seznam používaných zkratek

EVL – evropsky významná lokalita

CHKO – chráněná krajinná oblast

CHOPAV – chráněná oblast přirozené akumulace vod

KN – katastr nemovitostí

LV – list nemovitostí

OP – ochranné pásmo

PO – ptačí oblast

PP – přírodní památka

SLT – soubor lesních typů

ZCHÚ – zvláště chráněné území

7.4.4. Plán péče zpracoval

Jiřina Ferdová, Peškova 728, Horažďovice 341 01

Datum zpracování: 20. 3. 2012

Konzultant: Mgr. Jiří Rypl

7.4.5. Přílohy

Mapové přílohy:

Obr. 06.: Orientační mapa s vyznačením území (s. 50)

Obr. 07.: Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma (s. 51)

Obr. 08.: Geomorfologický plán lokality Kuní hora (925 m n.m.) (s. 52)

Tabulky:

Tab. 02.: Katastrální území: 644269 Staré Hutě u Horní Stropnice – navrhované PP (s. 31)

Tab. 03.: Katastrální území: 644269 Staré Hutě u Horní Stropnice – navrhované OP (s. 31)

Tab. 04.: Výměra území a jeho ochranného pásma (s. 32)

Tab. 05.: Předmět ochrany ZCHÚ - Severní vrchol (s. 33)

Tab. 06.: Předmět ochrany ZCHÚ - Jižní vrchol (s. 34)

Tab. 07.: Základní údaje o lesích (s. 39)

Tab. 08.: Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů (s. 39)

Tab. 09: Porovnání přirozené a současné skladby lesy (s. 40)

Tab. 10.: Rámcová směrnice péče o les podle souborů lesních typů (s. 42)

Tab. 11.: Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací) (s. 45)

Tab. 12.: Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich (s. 53)

Fotografie:

Foto 01.: Skalní mísa – severní vrchol (s. 29)

Foto 02.: Tor – severní vrchol (s. 54)

Foto 03.: Mrazový srub – jižní vrchol (s. 55)

Foto 04.: Mrazový srub – severní vrchol (s. 55)

Mapové přílohy:

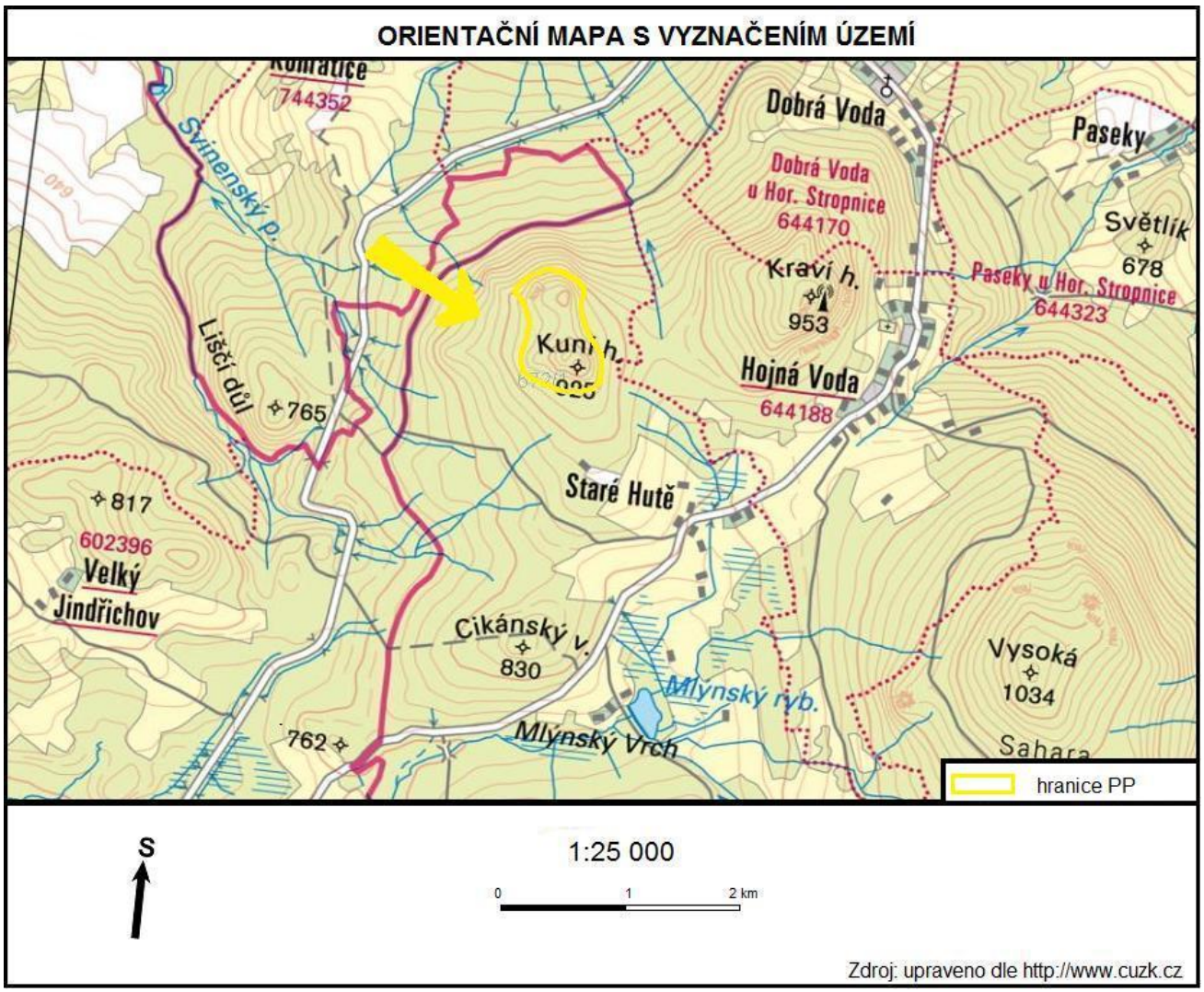

Obr. 06

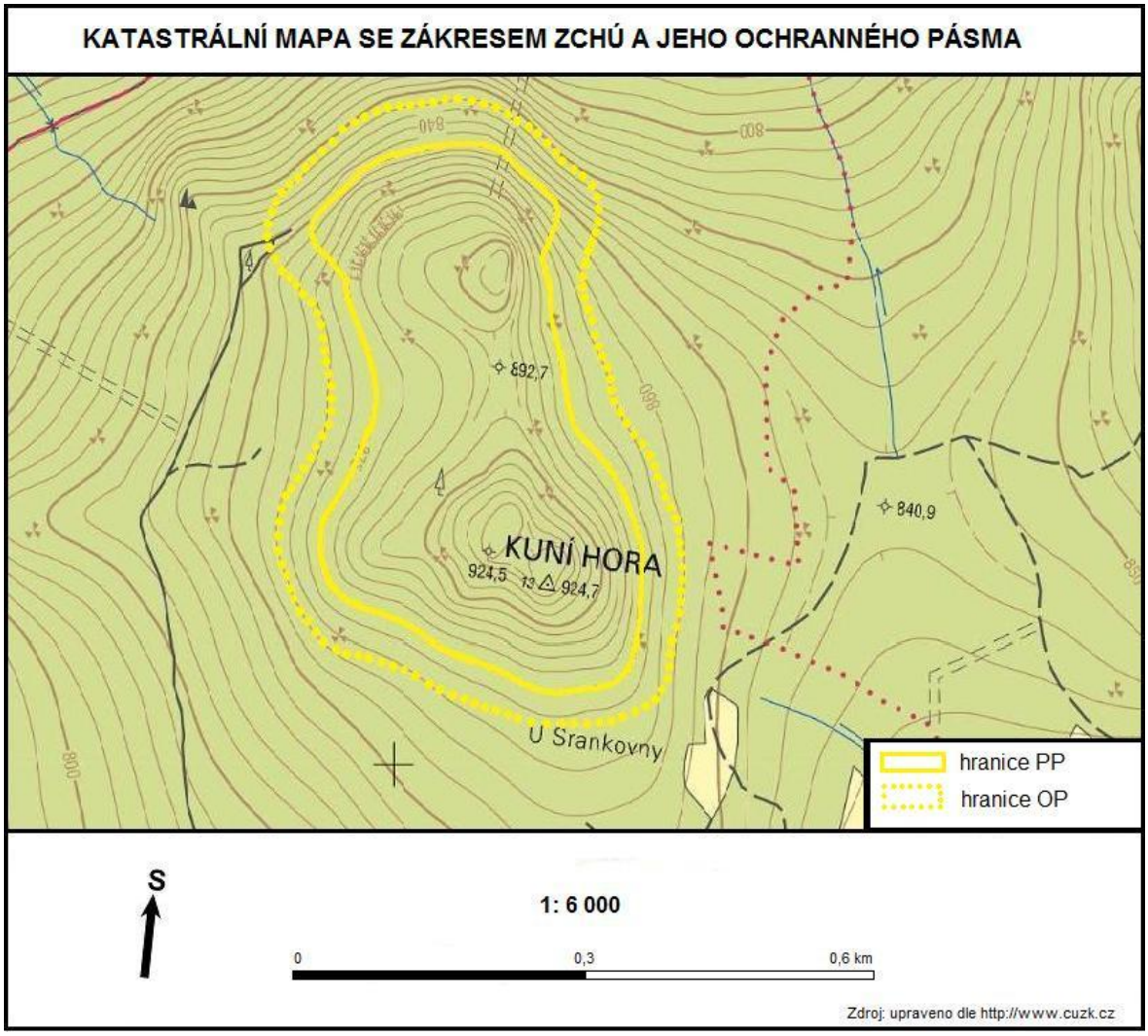
KATASTRÁLNÍ MAPA SE ZÁKRESEM ZCHÚ A JEHO OCHRANNÉHO PÁSMA
892,7
KUNÍ HORA
924,5
924,7
840,9
U Srankovny
hranice PP
hranice OP
S
1: 6 000
0
0,3
0,6 km
Zdroj: upraveno dle http://www.cuzk.cz

Obr. 07

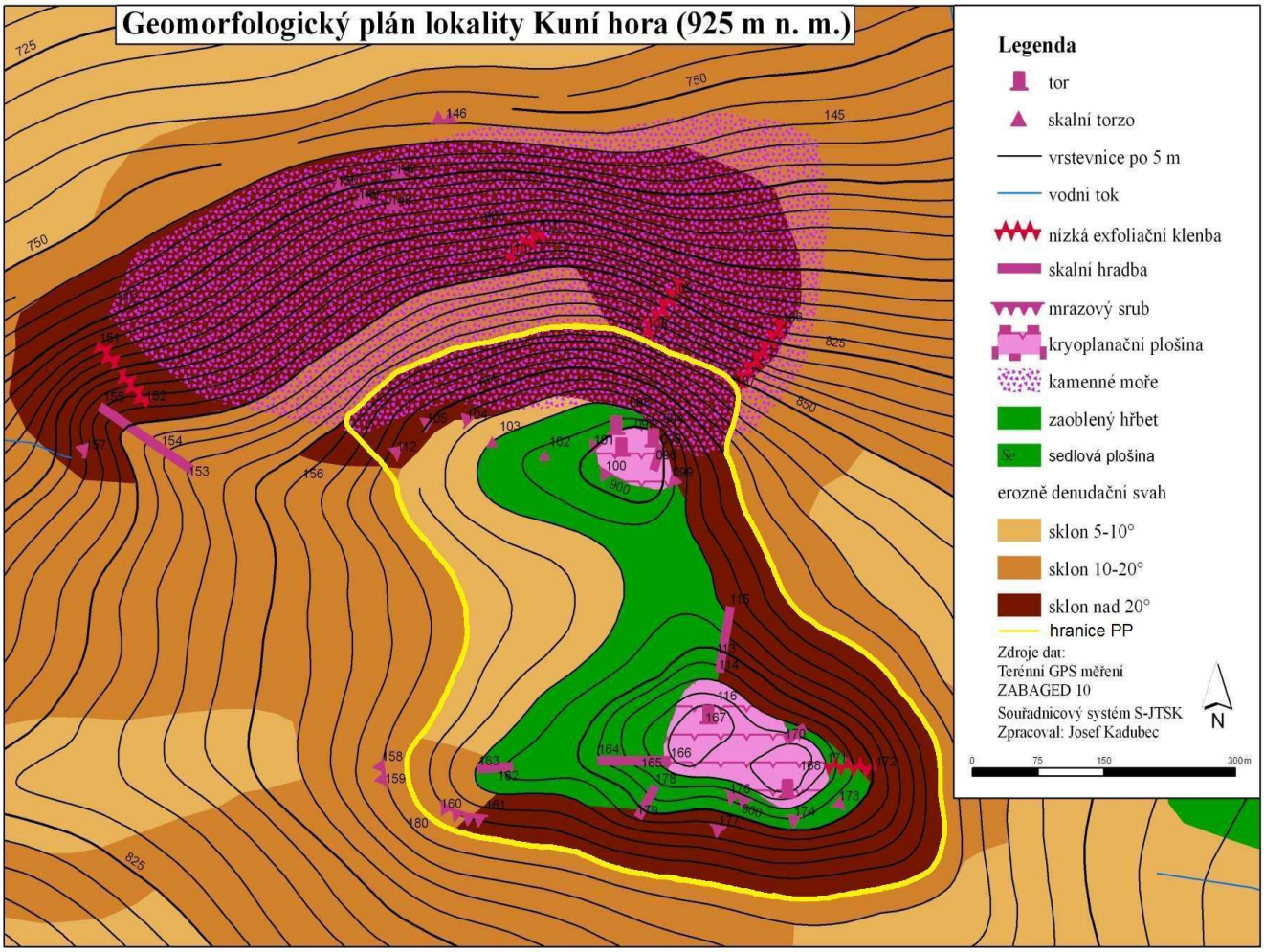
Geomorfologický plán lokality Kuní hora (925 m n. m.)
Legenda
tor
skalní torzo
vrstevnice po 5 m
vodní tok
nízká exfoliační klenba
skalní hradba
mrazový srub
kryoplanační plošina
kamenné moře
zaoblený hřbet
sedlová plošina
erozně denudační svah
sklon 5-10°
sklon 10-20°
sklon nad 20°
hranice PP
Zdroje dat:
Terénní GPS měření
ZABAGED 10
Souřadnicový systém S-JTSK
Zpracoval: Josef Kadubec
N
0
75
150
300 m

Obr. 08

Tab. 12.: Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich

označení plochy nebo objektu	Název	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	Naléhavost	termín provedení	interval provádění
1	Vrcholová část	1,2	kryogenní formy - kryoplanační plošina, skalní hradba, mrazové sruby, skalní mísy, tory,	výsadba dřevin přirozené druhové skladby	2. stupeň - zásah vhodný		
2	Erozně-denudační svahy	16,8	kryogenní formy - kryoplanační plošina, skalní hradba, mrazové sruby, tory, skalní torza	výsadba dřevin přirozené druhové skladby, přeznačení pěší trasy	2. stupeň - zásah vhodný		

Naléhavost – stupně naléhavosti jednotlivých zásahů se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň – zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany)
2. stupeň – zásah vhodný,
3. stupeň – zásah doložitelný.

Je-li v tabulce naléhavost uvedena jen číselně, uvede se vysvětlení významu stupňů pod tabulkou.

Foto 02

Foto 03

Foto 04

8. MOŽNOSTI REALIZACE PLÁNU PÉČE O PŘÍRODNÍ PAMÁTKU KUNÍ HORA

Dotčené území, tedy Kuní hora a její geomorfologicky, ekologicky a přírodovědně cenné okolí, je v současné době pouze součástí Přírodního parku Novohradské hory.

Přírodní park je chráněné území, které zřizují krajské úřady formou vyhlášky. Návrh ochrany a plánu péče o přírodní památku Kuní hora lze zrealizovat různými opatřeními. V České republice tato opatření finančně zabezpečuje nejčastěji Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí. Existuje celá řada finančních nástrojů péče o přírodu a krajinu (péče o bezlesí, les, vodu, osvětu a vzdělání, a výzkum). Dále jsou vybírány pouze takové dotační programy, které mohou dosáhnout záměru tohoto plánu péče. Především byla vybírána opatření protierozní, ekologická či opatření krajinářská.

Níže uvádím výčet několika možných finančních nástrojů péče o přírodu a krajinu.

Ochrana výsadeb a přirozeného zmlazení

Tento dotační program se věnuje obnově původních lesních ekosystémů a především ochraně mladých stromů před zvěří. Výše podpory je až 90%.

Zlepšování druhové skladby lesních porostů

Tento program je zaměřen především na obnovu původních dřevin. Výše podpory je až 90%.

Turisticky značené cesty, naučné stezky v ZCHÚ a návštěvnická infrastruktura

Tento program je zaměřen na údržbu či obnovu turistických cest. Dále dotuje informační tabule a další vybavení stezek. Tento program je dotován až 100%.

Regulace šíření invazních druhů rostlin a živočichů

Tento dotační program je zaměřen především na obnovu krajinných prvků a uchování přírodní rozmanitosti. Program kryje náklady na likvidaci a potlačování invazních druhů rostlin a živočichů a tím zvyšuje konkurenceschopnost slabších druhů.

Budování a údržba lesnické infrastruktury

Tento program dotuje opravu lesních účelových komunikací. Kvalitní lesnická infrastruktura by zlepšila dopravní obslužnost lesních pozemků, ale také by pomohla předcházet případné erozi. Žadatelem může být Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (dále jen AOPK ČR). Výše podpory může být až 100%, ovšem kdyby o tuto dotaci požádala PO, tak výše podpory činí maximálně 1 000 000 Kč.

Využití k přírodě šetrných technologií

Program zabezpečuje používání šetrných technologií při lesním hospodářství, protože nevhodný výběr techniky by mohl způsobit škody nejen na lesních ekosystémech, ale i nadměrný odhrn půdního povrchu. Tento program je dotován až 90%.

Všechny tyto programy jsou prezentovány na stránkách organizace AOPK ČR. Konkrétně o programy, které jsem vybrala v rámci své bakalářské práce, mohou žádat FO, PO, obce, města, kraje, příspěvkové organizace či občanská sdružení.

9. ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo navrhnout stupeň ochrany a poté zpracovat návrh plánu péče o Kuní horu. Po mnohých terénních šetřeních a nastudování této krajiny z dostupných publikací byl navržen stupeň ochrany, dle §14, vyhlášky č. 60/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Z možných kategorií zvláště chráněných území byl vybrán stupeň ochrany - přírodní památka. Dle výše uvedeného paragrafu může být za zvláště chráněné území vyhlášeno takové území, které je přírodovědecky či esteticky cenné. Tento bod dotčená lokalita splňuje, protože má nenahraditelnou přírodní hodnotu, a to především pro své četné geomorfologické tvary. Tyto tvary se začaly utvářet již před 1,8 miliony let a jsou tvořeny žulou weinsberského typu.

Návrh plánu péče o přírodní památku Kuní hora byl zpracován dle metodiky schválené 29. září 2004 pod č. j. M/100856/04, ve znění pozdějších předpisů. Plán péče se dle zákona sestavuje na období deseti až patnácti let. Plán péče o Kuní horu byl tedy navržen na období 2013 – 2022. Plán péče by tuto lokalitu mohl ochránit a pomohl by ji zachovat pro další generace. Návrh plánu péče o přírodní památku Kuní hora by mohl jednou posloužit jako podklad pro orgány ochrany přírody, konkrétně pro odbor Životního prostředí Krajského úřadu v Českých Budějovicích nebo Agenturu ochrany přírody a krajiny České republiky.

Hlavním cílem plánu péče o přírodní památku Kuní horu je, aby především ochránil krajinný ráz této lokality, aby se zamezilo veškerým činnostem, které by mohly snížit estetickou a přírodní hodnotu. Mělo by se zamezit povolování či umisťování staveb v bezprostřední blízkosti této jedinečné krajiny. Hlavním důvodem návrhu na vyhlášení přírodní památky Kuní hora je dodnes zachovalá krása neživé přírody - skalní útvary tvořené žulou weinsberského typu. Dalším důvodem je vzácná fauna a flóra. Nachází se zde kriticky ohrožené druhy ptactva – křepelka obecná (*Coturnix coturnix*) a chřástal polní (*Crex crex*). Z flóry je zde doložen vzácný výskyt řeřišnice trojlisté (*Cardamine trifolia*) či kýchavice bílé pravé (*Veratrum album album*).

V rámci plánu péče byl navrhnut výčet navrhovaných zásahů a činností v území. Autorkou bylo navrhnuto vybudování nové turistické trasy, která by vedla od osady Staré Hutě, z důvodu ochrany kryogenních mezoforem, ale i pro lepší schůdnost. Dále byly autorkou navrhnuty tyto zásahy: zpevnění lesních a turistických cest, které spojují oba dva vrcholy Kuní hory, dále vhodné začlenění informačních tabulí, které by návštěvníky

informovaly o jedinečnosti tohoto území. Především by bylo vhodné přejít na šetrnější způsob lesního hospodaření a zákaz vstupu na skalní útvary.

Po nastudování zákona č. 114/1992 Sb. a vyhlášek 60/2008 Sb., bylo přistoupeno k osobním rozhovorům s lidmi, kteří tuto oblast znají a mají k ní blízký vztah. Po těchto rozhovorech dospěla autorka k názoru, že realizace plánu péče v navrhovaném rozsahu by byla velmi prospěšná.

10. SEZNAM POUŽÍVANÝCH ZDROJŮ

BALATKA, B., KALVODA, J. (2006): Geomorfologické členění reliéfu Čech. Kartografie Praha, a. s., Praha. 79 s.

CULEK, M. a kol. (1995): Biogeografické členění České republiky. ENIGMA, Praha. 347 s.

ČÍHAŘ, M. (1998): Ochrana přírody a krajiny I. Územní ochrana přírody a krajiny v České republice. Univerzita Karlova, Praha. 229 s.

DEMEK, J. et al. (1987): Zeměpisný lexikon ČSR. Hory a nížiny. Academia, Praha. 584 s.

DEMEK, J., MACKOVČIN, P., et al. (2006): Zeměpisný lexikon ČR: Hory a nížiny. AOPK ČR, BRNO. 584 s.

GOUDIE, A., THOMAS, S. G. D. (2000): The dictionary of physical geography. Oxford. 610 s.

CHÁBERA, S., NEKOVÁŘ, F., KUČERA, S., OŠMERA, S. (1972): Přírodní poměry Novohradských hor a jejich podhůří. Rozpravy Pedagogické fakulty v Českých Budějovicích, Řada přírodních věd, č. 10. 109 s.

CHÁBERA, S. (1985): Jihočeská vlastivěda. Neživá příroda. Jihočeské nakladatelství, České Budějovice. 269 s.

CHÁBERA, S. (1998): Fyzický zeměpis jižních Čech. Přehled geologie, geomorfologie, horopisu a vodopisu. Jihočeská univerzita, České Budějovice. 139 s.

KŘIVANCOVÁ, S., VAVRUŠKA, F. (2004): Podnebí Novohradských hor. In: Kubeš, J. (ed.): Krajina Novohradských hor. Fyzicko-geografické složky krajiny. Jihočeská univerzita, České Budějovice. 79 – 93 s.

KŘIVANCOVÁ, S., VAVRUŠKA, F., TOLASZ, R. (2006): Podnebí. In: Kolektiv autorů: Novohradské hory a Novohradské podhůří, příroda – historie – život. Nakladatelství Miloš Uhlíř – Baset, Praha.

KADUBEC, J. (2007): GPS mapování geomorfologicky zajímavých lokalit Novohradských hor. Diplomová práce. Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, katedra geografie. 90 s.

KUBEŠ, J. (ed.) (2004): Krajina Novohradských hor. Fyzicko-geografické složky krajiny. Jihočeská univerzita, České Budějovice. 160 s.

KUČERA, S. (1972): Půdní poměry. In: Chábera S. (ed.): Přírodní poměry Novohradských hor a jejich podhůří. Rozpravy Pedagogické fakulty v Českých Budějovicích, Řada přírodních věd, č. 10, Pedagogická fakulta, České Budějovice. s. 73-77.

LETT, P., ŠVEHLA, J., CHRASTNÝ, V. (2004): Povrchové vody Novohradských hor. In: Kubeš, J. (ed.): Krajina Novohradských hor. Fyzicko-geografické složky krajiny. Jihočeská univerzita, České Budějovice. s. 94 – 122.

LETT, P. (2006): Hydrologie. In: Kolektiv autorů: Novohradské hory a Novohradské podhůří, příroda – historie – život. Nakladatelství Miloš Uhlíř – Baset, Praha.

MARTANOVÁ, M. (2011): Návrh na typologii ochrany vybraných, nejzajímavějších kryogenních forem reliéfu v oblasti Novohradských hor. Bakalářská práce. Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, katedra geografie. 73 s.

MATOUŠKOVÁ, M. (2004): Biogeografie, aktuální biota a ochrana přírody a krajiny Novohradských hor. In: Kubeš, J. (ed.): Krajina Novohradských hor. Fyzicko-geografické složky krajiny. Jihočeská univerzita, České Budějovice. s. 123 – 135.

NEKOVÁŘ F. (1972): Poměry hydrologické. In: Chábera S. (ed.): Přírodní poměry Novohradských hor a jejich podhůří. Rozpravy Pedagogické fakulty v Českých Budějovicích, Řada přírodních věd, č. 10, Pedagogická fakulta, České Budějovice.
s. 17 - 34.

PAPÁČEK, M. (ed.) (2004): Biota Novohradských hor. Modelové taxony, společenstva a biotopy. Jihočeská univerzita, České Budějovice. 304 s.

PAVLÍČEK, V. (2004): Geologie Novohradských hor. In: Kubeš, J. (ed.): Krajina Novohradských hor. Fyzicko-geografické složky krajiny. Jihočeská univerzita, České Budějovice. s. 9 - 45.

QUITT, E. (1971): Klimatické oblasti Československa. Studia geographica 16, Academia, Geografický ústav ČSAV, Brno. 73 s.

RUBÍN, J., BALATKA, B., et al. (1986): Atlas skalních, zemních a půdních tvarů. Academia, Praha. 388 s.

RYPL, J. (2004): Geomorfologie Novohradských hor. In: Kubeš, J. (ed.): Krajina Novohradských hor. Fyzicko-geografické složky krajiny. Jihočeská univerzita, České Budějovice. s. 56 – 78.

RYPL, J. (2005a): The current geomorphological research in the Novohradské Mountains. In: Dokoupil, J., Mentlík, P. (eds.): Miscellanea Geographica 11. Západočeská univerzita, Plzeň. s. 93-102.

RYPL, J. (2005b): Mezoformy periglaciálního zvětrávání ve vybraných vrcholových lokalitách české strany Novohradských hor. Acta Facultatis Rerum Naturalium Universitatis Comenianae – Geographica (supplementum) No. 3. Univerzita Komenského, Bratislava, 3. s. 524-535.

RYPL, J. (2006a): Geomorfologie. In: Kolektiv autorů: Novohradské hory a Novohradské podhůří, příroda – historie – život. Nakladatelství Miloš Uhlíř – Baset, Praha. s. 39 – 46.

Rypl, J. (2006b): Vymezení a poloha. In: Kolektiv autorů: Novohradské hory a Novohradské podhůří, příroda - historie – život. Nakladatelství Miloš Uhlíř - Baset, Praha. s. 13 – 16.

Rypl, J. (2006c): Horopis. In: Kolektiv autorů: Novohradské hory a Novohradské podhůří, příroda - historie – život. Nakladatelství Miloš Uhlíř - Baset, Praha. s. 47 – 50.

RYPL, J. (2007): The Žofínská Mountains – the interesting geomorphological locality of the Novohradské Mountains. Silva Gabreta, 13 (3). s. 259-268.

SOLDÁN, T. (2006): Biogeografie. In: Kolektiv autorů: Novohradské hory a Novohradské podhůří, příroda – historie – život. Nakladatelství Miloš Uhlíř – Baset, Praha.

SUMMERFIELD, M. (1991): Global geomofphology. University of Edinburgh, Edinburg. 537 s.

ŠEFRNA L. (2004): Půdy Novohradských hor. In: Kubeš J. (ed.): Krajina Novohradských hor. Fyzicko-geografické složky krajiny. Jihočeská univerzita, České Budějovice. s. 46-56.

ŠEFRNA L. (2006): Půdy. In: Kolektiv autorů: Novohradské hory a Novohradské podhůří, příroda – historie – život. Nakladatelství Miloš Uhlíř – Baset, Praha.

TOLASZ, R., a kol. (2007): Atlas podnebí Česka, ČHMÚ, Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc, 255 s.

TOMÁŠEK, M. (2000): Půdy České republiky. Český geologický ústav, Praha. 68 s.

VLČEK, Z. (1984): Zeměpisný lexikon ČSR. Vodní toky a nádrže. Academia, Praha. 316 s.

VOPÁLKOVÁ, A. (2004): Osnova plánů péče o národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky a jejich ochranná pásma schválenou MŽP 29. září 2004 pod č. j. M/100856/04

Zákon č. 114/1992 o ochraně přírody a krajiny

Osnova plánů péče o národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky a jejich ochranná pásma schválenou MŽP 29. září pod č. j. M/100856/04.

Vyhláška o plánech péče, označování a evidenci chráněných území. Sbírka zákonů č. 60/2008.

Vyhláška MŽP ČR č. 395/1992 Sb.

Zásady pro kategorizaci chráněných území na základě managementu (edice Planeta 2001).

Zásady kategorizace maloplošně zvláště chráněných území a metodika vyhlašování zvláště chráněných území v kategorii přírodní rezervace a přírodní památka (2009).

Elektronické zdroje:

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR [online]. [cit. 2012-03-06]. <http://www.nature.cz/publik_syst2/files08/3313.pdf>.

Biomonitoring [online]. [cit. 2012-03-04]. <http://www.biomonitoring.cz/ptaci-oblasti.php?ptaciOblastID=1000081447>.

Elektronický taxonomický klasifikační systém půd ČR [online]. [cit. 2012-03-03]. <http://klasifikace.pedologie.czu.cz/>.

Geologicky významné lokality [online]. [cit. 2012-03-03]. <http://lokality.geology.cz/1191>.

Katastrální mapa, katastrální území 644269 Staré Hutě u Horní Stropnice [online]. [cit. 2012-03-18]. <http://sgi.nahlizenidokn.cuzk.cz/marushka/default.aspx?themeid=3&&MarQueryId=2EDA9E08&MarQParam0=5344890301&MarQParamCount=1&MarWindowName=nahlizenidokn>.

Novohradské hory [online]. [cit. 2012-02-02]. <http://www.novohradky.info/klima.html>.

Wikipedia [online]. [cit. 2012-03-03]. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Star%C3%A9_Hut%C4%9B_u_Horn%C3%AD_Stropnice>.

Wikipedia [online]. [cit. 2012-03-03]. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Hojn%C3%A1_Voda>.

Z historie Hojné Vody [online]. [cit. 2012-03-03]. <http://www.hojna-voda.cz/hojna_voda.html>.

11. SEZNAM POUŽÍVANÝCH ZKRATEK

ČHMÚ – Český hydrometeorologický ústav

EVL – Evropsky významná lokalita

GIS – geografický informační systém

CHKO – chráněná krajinná oblast

CHOPAV – chráněná oblast přirozené akumulace vod

KN – katastr nemovitostí

LHC – lesní hospodářský celek

LV – list nemovitostí

NH – Novohradské hory

NP – národní park

NPP – národní přírodní památka

NPR – národní přírodní rezervace

OP – ochranné pásmo

PO - právnická osoba

PP – přírodní památka

PR – přírodní rezervace

SLT – soubor lesních typů

ZCHÚ – zvláště chráněné území

12. SEZNAM MAPOVÝCH A FOTOGRAFICKÝCH PŘÍLOH

Mapové přílohy:

Obr. 01.: Orientační mapa s vyznačením území – Kuní hora (s. 14)

Obr. 02.: Geologické poměry Novohradských hor (s. 17)

Obr. 03.: Geomorfologické poměry Novohradských hor (s. 19)

Obr. 04.: Klimatické poměry Novohradských (s. 21)

Obr. 05.: Vodstvo Novohradských hor (s. 24)

Fotografické přílohy: (vlastní tvorba)

Foto 05.: Dominanty – Kraví hora, Kuní hora – pohled od obce (s. 66)

Foto 06.: Kuní hora – pohled od osady Staré Hutě (s. 66)

Foto 05.:

Foto 06.: